

1 utorak, 21.05.2002.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Prvo stupanje pred Sud]

4 [Optuženik je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 09.00h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dobar dan, dame i gospodo. Molim
10 tajnicu da najavi predmet.

11 TAJNICA: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude, ovo je
12 predmet IT-95-11-I, *Tužitelj protiv Milana Martića*.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Molim strane da se
14 predstave. Optužba?

15 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude, u
16 ime Optužbe ovdje je naša referentica za predmet gospođa Boles, a ja sam
17 Hildegard Uertz-Retzlaff.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Molim stranu... molim
19 Obranu da se predstavi.

20 G. KASTRATOVIĆ: Poštovani sudija, uvaženi tužioče, gospodo sudski
21 saradnici, dame i gospodo novinari, ovo je moje prvo javno pojavljivanje
22 pred Međunarodnim krivičnim sudom ovdje u Hagu, pa sam zbog toga dužan da
23 vam se predstavim i to sa zadovoljstvom činim. Ja sam Strahinja
24 Kastratović, advokat iz Beograda, sa izgovorom moga imena i prezimena
25 imaćete malo više muke, ali ga zbog to... ali ga zbog toga ne bih menjao.
26 Vodiću tim, vodiću tim koji će se brinuti o odbrani optuženog, gospodina
27 Milana Martića. Moj prvi saradnik je pravni konsultant, biće gospodin
28 Marko Kastratović, to je ovaj mladić, mladi čovek koji sedi sa moje leve
29 strane. Namerno ću prećutati godine svoje starosti, nadam se da ćete vi to
30

31

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 razumeti i opravdati, ali ću vas obavestiti da se advokatskom profesijom
2 bavim blizu 40 godina, koji će podatak svakako otkriti ono što sam hteo da
3 prećutim. Želeo bih još nešto da vam kažem, što mislim da je veoma
4 značajno i što će imati uticaja na naš budući rad. U mom branjeniku,
5 gospodinu Milanu Martiću, i mene kao njegovom braniocu -

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Kastratović, nadam se da
7 sve što imate za reći je u uskoj vezi sa ovim prvim pojavljivanjem pred
8 Sudom. Dat ću Vam priliku da sada govorite o bitnim stvarima za prvo
9 pojavljivanje pred Sudom. Dakle, u ovom trenutku mi samo želimo čuti Vaše
10 ime i ime vašeg subranitelja.

11 G. KASTRATOVIĆ: Mogu da samo zamolim da imam smetnje i da skrenem
12 pažnju da imam smetnje sa sušila...slušalicama i da ne čujem sasvim dobro.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li je sada sve u redu? Da li me
14 čujete?

15 G. KASTRATOVIĆ: Zamolio bih, ako možete, da mi ponovite ono što
16 ste mi rekli maločas i što nisam čuo krivicom ovih slušalica, a ne moju...
17 moga sluha.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dakle, upravo sam Vam kazao da se
19 nadam da sve što imate za reći jest u uskoj vezi sa prvim pojavljivanjem
20 pred Sudom. Dat ću Vam priliku, ukoliko imate nešto za reći, odnosno
21 ukoliko je riječ o nečemu što je od bitne važnosti za prvo pojavljivanje
22 pred Sudom, međutim, u ovom trenutku samo želimo znati Vaše ime i ime
23 Vašeg subranitelja.

24 G. KASTRATOVIĆ: Ja Vam se zahvaljujem na ovoj opomeni. Daćete mi
25 mogućnost da nešto kasnije načinim nekoliko opaski koje će biti, po mom
26 uverenju, duboko značajne za saradnju sa tužiocem, odnosno sa uvažanim
27 Sudom, upravo zbog toga što mislim da postoje određena pitanja koja ćemo

28

29

30

31

1 brže i lakše prevazilaziti ukol'ko tako ukažem na samom početku na mo...
2 na tu mogućnost. Hvala vam najlepša, ja sam se predstavio onoliko koliko
3 sam mislio da je to dovoljno.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da, ima jedno pitanje koje bih Vam
5 htio postaviti. Da li ste Vi branitelj optuženog samo za ovo prvo
6 pojavljivanje pred Sudom ili ćete biti branitelj tokom cijelog postupka?

7 G. KASTRATOVIĆ: Ja sam branitelj gospodina Milana Martića od samog
8 početka i nadam se da ću ovo suđenje, ako me zdravlje posluži, biti do
9 kraja njegov branilac, sa onim timom koji ću ja odrediti ili koji sam već
10 delimično odredio.

11 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem, izvolite sjesti. Sada
12 ćemo nastaviti sa postupkom prvog pojavljivanja optuženog pred Sudom.
13 Gospodin Martić, u skladu sa pravilom 62 postupka... pravilo... Pravilnika
14 o postupku i dokazima.

15 Gospodine Martić, molim Vas ustanite. Da li možete čuti postupak
16 na jeziku koji razumijete?

17 Niste uključili mikrofona.

18 OPTUŽENIK: Da, da, razumijem sve.

19 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Molim Vas, možete li se
20 predstaviti punim imenom i prezimenom i, eventualno, nadimkom?

21 OPTUŽENIK: Ja sam Milan Martić i nemam nadimka.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu. Kada ste rođeni i gdje ste
23 rođeni?

24

25

26

27

28

29

30

31

1 OPTUŽENIK: Rođen sam 18.11.1954. u Žagroviću, selo Žagrović,
2 opština Knin.

3 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Koja je bila Vaša adresa prije no
4 što ste uhapšeni?

5 OPTUŽENIK: Moja adresa je bila u Srbiji, Vrnjačka Banja, Slatinski
6 venac 11b.

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Da li ste dobili optužnicu
8 na jeziku koji razumijete i da li ste imali priliku pročitati optužnicu?

9 OPTUŽENIK: Da, dobio sam je sada, unazad 15 dana, ali dobio sam je
10 i ranije. Znači, imao sam priliku da je pročitam i da je razumijem.

11 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li razumijete njezin sadržaj?

12 OPTUŽENIK: Da, u potpunosti.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li ste imali priliku
14 razgovarati o optužnici sa Vašim braniteljem?

15 OPTUŽENIK: Onoliko vremena koliko sam bio u kontaktu, o zadnjem
16 kontaktu pre... pre predaje Tribunalu.

17 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li ste obaviješteni o Vašim
18 pravima u skladu sa Statutom i u skladu sa Pravilnikom o postupku i
19 dokazima ovoga Suda?

20 OPTUŽENIK: Obaviješten sam.

21 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala, izvolite sjesti.

22 OPTUŽENIK: Hvala.

23 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U svakom slučaju, zamoliću tajnicu
24 da pročita član 20 i 21 Statuta koji se odnosi na prava optuženog.

25

26

27

28

29

30

31

1 TAJNICA: [simultani prijevod] Član 20, Početak i vođenje sudskog
2 postupka.

3 Pretnesna vijeća moraju osigurati da suđenje bude pravično i
4 ekspeditivno, te da se postupak vodi u skladu s Pravilima o postupku i
5 dokazima, uz puno poštivanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti
6 žrtava i svjedoka.

7 2: Osoba protiv koje je potvrđena optužnica mora, na temelju
8 sudskog naloga ili naloga za hapšenje Međunarodnog suda, biti pritvorena,
9 odmah obaviještena o optužbama protiv nje, i prebačena na Međunarodni sud.

10 3: Raspravno vijeće će pročitati optužnicu, uvjeriti se da se
11 poštuju prava optuženog, potvrditi da optuženi razumije optužnicu i
12 uputiti optuženog da se izjasni o krivici. Raspravno vijeće će zatim
13 utvrditi datum početka suđenja.

14 4: Rasprava je javna, osim kada Raspravno vijeće ne odluči
15 zatvoriti raspravu za javnost, u skladu sa Pravilima o postupku i
16 dokazima.

17 Član 21, Prava optuženog.

18 1: Sve su osobe ravnopravne pred Međunarodnim sudom.

19 2: Prilikom presuđivanja o optužbama protiv njega, optuženi ima
20 pravo na pravično i javno suđenje, uz ograde predviđene članom 22 Statuta.

21 3: Optuženi se smatra nevinim dok mu se ne dokaže krivica u skladu
22 s odredbama ovog Statuta.

23 4: Prilikom presuđivanja o svakoj optužbi protiv optuženog, u
24 skladu s ovim Statutom, optuženi ima, s punom ravnopravnošću, pravo na
25 sljedeća minimalna jamstva:

26

27

28

29

30

31

1 A: Da, na jeziku koji razumije, pravovremeno i detaljno bude
2 obaviješten o prirodi i razlozima optužbi protiv njega.

3 B: Da ima odgovarajuće vrijeme i sredstva za pripremu obrane i
4 komunikaciju s pravnim zastupnikom po vlastitom izboru.

5 C: Da mu se sudi bez nepotrebnog odgađanja.

6 D: Da mu se sudi u njegovoj prisutnosti i da se brani osobno ili
7 putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru. Da se, ako nema pravnog
8 zastupnika, obavijesti o tom pravu, te da mu se, kad god to zahtijevaju
9 interesi pravde, dodijeli pravni zastupnik, a da pri tom ne snosi troškove
10 obrane ako za to nema dovoljno sredstava.

11 E: Da ispita ili da se u njegovu ime ispitaju svjedoci koji ga
12 terete, kao i da se svjedoci obrane dovedu i ispitaaju pod istim uvjetima
13 kao i svjedoci koji ga terete.

14 F: Da ima besplatnu pomoć prevoditelja, ako ne razumije ili ne
15 govori jezik koji se koristi na Međunarodnom sudu.

16 G: Da ne bude primoran svjedočiti protiv sebe, niti priznati
17 krivicu.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospođo tajnice, molim Vas da
19 pročitate optužnicu.

20 TAJNICA: [simultani prijevod] Da, časni Sude. *Tužitelj*
21 *Međunarodnog suda protiv Milana Martića.*

22 Tužitelj Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju,
23 sukladno ovlastima iz člana 18. Statuta Međunarodnog krivičnog suda za
24 bivšu Jugoslaviju, dalje u tekstu Statut Suda, optužuje:

25
26
27
28
29
30
31

1 1: Od ljeta 1991., oružane snage Republike Hrvatske, HV, sudjeluju
2 u oružanom sukobu s oružanim snagama samoproglashene Republike Srpske
3 Krajine, ARSK. Od početka rata, u ljeto 1991. do kraja iste godine, ARSK
4 je uz pomoć Jugoslavenske Narodne Armije, poznate kao JNA, porazila HV u
5 brojnim borbama, te preuzela nadzor nad približno jednom trećinom
6 teritorije Republike Hrvatske, uključujući dijelove istočne i zapadne
7 Slavonije i Krajinu. Nakon prekida vatre, u siječnju 1992., zaštitne snage
8 UN-a, UNPROFOR, raspoređene su u područjima koja je držala ARSK.

9 Jedno od područja koja je ARSK držala u zapadnoj Slavoniji bila je
10 zapadna zona Ujedinjenih naroda, poznata i kao Sektor zapad, koji je ostao
11 pod nadzorom ARSK do 01. svibnja 1995.

12 Dana 01. svibnja 1995., HV je napala snage ARSK u Sektoru zapad i
13 potisnula snage ARSK prema jugu, preko rijeke Save u dio Bosne koji drže
14 Srbi.

15 Milan Martić, predsjednik samoproglashene Republike Srpske Krajine,
16 za odmazdu je izdao zapovijed vojnim snagama ARSK da napadnu tri hrvatska
17 grada, uključujući i Zagreb, glavni grad Republike Hrvatske.

18 Na raketu "Orkan", dalekometno oružje, mogu se staviti razne
19 bojeve glave, s određenim namjenama: razaranje vojnih ciljeva ili ubijanje
20 ljudi.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Kada se na "Orkan" stavi kazetna bomba, kakva je korištena u napadu na
2 Zagreb, ovo oružje postaje oružje za uništenje žive sile kojemu je jedina
3 svrha ubijanje ljudi.

4 Dana 02. svibnja 1995., oko 10.25h, po zapovijedi Milana Martića
5 na središnji dio Zagreba ARSK je ispalila rakete tipa "Orkan", s kazetnim
6 bombama, kao bojevim glavama, što je prouzročilo smrt i ranjavanje civila
7 u Zagrebu. To je bio protuzakoniti napad na civilno stanovništvo i građane
8 kao pojedince.

9 Dana 03. svibnja 1995., oko 12.10h, po zapovijedi Milana Martića,
10 ARSK je na središnji dio Zagreba ponovo ispalila rakete tipa "Orkan" s
11 kazetnim bombama, kao bojevim glavama, ponovno prouzročivši smrt i
12 ranjavanje civila i Zagrebu. Ovo je također bio protuzakoniti napad na
13 civilno stanovništvo i građane kao pojedince.

14 Optuženi Milan Martić je rođen 18. studenog 1945. u blizini Knina.

15 OPTUŽENIK: 1954., nemojte me, nemojte mi još dodavati godine.

16 TAJNICA: [simultani prijevod] Prihvaćam ispravku optuženog.

17 Dakle, Milan Martić je rođen 18. studenog 1954. u blizini Knina u
18 Hrvatskoj. Završio je školu za policajce u Hrvatskoj i bio viši inspektor
19 hrvatskog Ministarstva unutarnjih poslova. U siječnju 1991., Milan Martić
20 je imenovan za načelnika unutarnjih poslova samoproglašene RSK. Na istu je
21 dužnost ponovno postavljen godine 1993., a u veljači 1994. je postao
22 predsjednik samoproglašene RSK. Trenutačno boravi u Kninu, glavnom gradu
23 samoproglašene RSK.

24

25

26

27

28

29

30

31

1 Opće postavke optužnice:

2 U vremenu na koje se odnosi optužnica, u Republici Hrvatskoj je
3 trajalo stanje oružanog sukoba.

4 U vremenu na koje se odnosi optužnica, žrtve spomenute u optužnici
5 bili su civili pod zaštitom ratnih zakona i običaja.

6 U vremenu na koje se odnosi optužnica, Milan Martić je bio dužan
7 pridržavati se zakona i običaja koji reguliraju vođenje rata.

8 Optužbe:

9 Točka 1: Dana 02. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
10 samoproglashene RSK, svjesno i namjerno zapovjedio protuzakonit napad na
11 civilno stanovništvo i građane Zagreba kao pojedince, što je prouzročilo
12 smrt najmanje pet građana i brojna ranjavanja civilnog stanovništva i
13 građana Zagreba kao pojedinaca, te je time Milan Martić prekršio ratne
14 zakone i običaje, što je zločin prema članovima 3 i 7(1) Statuta Suda;
15 odnosno točka 2:

16 Dana 02. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik samo
17 proglašene RSK, znao ili imao razloga znati da neka podređena osoba u ARSK
18 namjerava počiniti i da je počinila ratni zločin, odnosno izvršila
19 protuzakoniti raketni napad protiv civilnog stanovništva i građana Zagreba
20 kao pojedinaca, te je Milan Martić propustio poduzeti potrebne i
21 odgovarajuće mjere kako bi spriječio napad i propustio kazniti počinitelje
22 napada, što sve predstavlja kršenje članova 3 i 7(3) Statuta Suda.

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1 Točka 3: Dana 03. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
2 samoproglašene RSK, svjesno i namjerno zapovjedio protuzakonit napad na
3 civilno stanovništvo i građane Zagreba kao pojedince, što je prouzročilo
4 smrt najmanje dvoje građana i brojna ranjavanja civilnog stanovništva i
5 građana Zagreba kao pojedinaca, te je time Milan Martić prekršio ratne
6 zakone i običaje, što je zločin prema članovima 3 i 7(1) Statuta Suda;
7 odnosno točka 4:

8 Dana 03. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
9 samoproglašene RSK, znao ili imao razloga znati da neka podređena osoba u
10 ARSK namjerava počinuti i da je počinila ratni zločin, odnosno izvršila
11 protuzakonit raketni napad protiv civilnog stanovništva i građana Zagreba
12 kao pojedinaca, te je Milan Martić propustio poduzeti potrebne i
13 odgovarajuće mjere kako bi spriječio napad i propustio kazniti počinitelje
14 napada, što sve predstavlja kršenje članova 3 i 7(3) Statuta Suda.

15 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem tajnici. U skladu sa
16 pravilom 62 Pravilnika o postupku i dokazima ovog Suda, optuženi ima pravo
17 da se izjasni da je kriv ili da nije kriv, po svakoj točki optužnice,
18 danas ili unutar 30 dana od prvog pojavljivanja pred Sudom. Ukoliko
19 optuženi u tom roku se ne izjasni o optužnici, Raspravno vijeće će u
20 njegovo ime unijeti u zapisnik da se izjasnio da nije kriv.

21 Gospodine Kastratović, da li je Vaš klijent spreman da se danas
22 izjasni o krivici?

23 G. KASTRATOVIĆ: Da, ali jednom opštom frazom, da li je kriv ili
24 nije kriv, ne upuštajući se u meritorno objašnjavanje razloga za jedno ili
25 za drugo. Dakle, on će odgovoriti na Vaše pitanje.

26 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu. Gospodine Martić, ja ću
27 sada ponoviti svaku od točaka optužnice koje se iznose protiv Vas i potom
28 ću Vas pitati da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi po
29 svakoj od optužbi.
30
31

1 Vaš odgovor u svakom slučaju treba glasiti "kriv sam" ili "nisam
2 kriv". Da li to razumijete?

3 OPTUŽENIK: Da.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu, pa onda počnimo. Točka 1
5 sadrži optužnicu za napad na civile od 02. svibnja 1995., u smislu kršenja
6 ratnih zakona i običaja i to se tvrdi da ste Vi to naložili. Da li se
7 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

8 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 2 ovdje Vas optužuje,
10 alternativno, po zapovjednoj odgovornosti za protuzakoniti napad na civile
11 02. svibnja 1995., u smislu kršenja zakona i običaja rata. Da li se
12 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

13 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 3 sadrži optužbu za
15 protuzakoniti napad na civile 03. maja 1995., u smislu kršenja ratnog
16 zakona i običaja i tu se tvrdi da ste to Vi naložili. Da li se
17 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

18 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim, a daljnje obrazloženje daće moj
19 branioc /sic/, zbog čega sam taj... taj čin počinio.

20 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 4, ovdje Vas se optužuje,
21 alternativno, za zapovjednu odgovornost za protuzakoniti napad na civile
22 03. maja 1995., u smislu kršenja zakona i običaja ratovanja. Kako se
23 izjašnjavate, da ste krivi ili da niste krivi?

24 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

25

26

27

28

29

30

31

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem, gospodine, izvolite
2 sjesti.

3 Molim gospođu tajnicu da ima na umu da se gospodin Martić izjasnio
4 da nije kriv po svim točkama optužnice.

5 Tajnik dobiva uputstvo da odredi datum suđenja, a optuženi će za
6 to vrijeme ostati u pritvoru. Postoji li još neko pitanje koje želi
7 pokrenuti optužba? Izvolite, gospođu tužiteljice.

8 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Da, časni Sude, ovdje
9 zapravo imamo dvije stvari o kojima bismo htjeli govoriti. Prva je
10 informacija časnom Sudu u vezi s objelodanjanjem. Mi smo već danas
11 dostavili popratne materijale na engleskom jeziku, kao i transkript
12 saslušanja prema pravilu 61, uključujući i dokumentarne dokazne predmete.
13 Dakle to je -

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li je to sve prevedeno na
15 B/H/S?

16 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dostavljeni su materijali
17 na engleskom jeziku a h... prijevod na B/H/S uslijedit će u zakonskom
18 roku.

19 Druga stvar koju bih htjela reći jest da Optužba ima namjeru
20 izmijeniti optužnicu, i to ne samo u vezi sa krivim datumom rođenja, nego
21 i u vezi sa bitnim pitanjima.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Želim Vas samo obavijestiti da je
23 predsjednik Suda mene odredio pred raspravnim sudom... sucem za ovaj
24 predmet, prema tome, sve možete u pismenom obliku dostaviti meni.

25
26
27
28
29
30
31

1 Postoji li bilo šta što bi Obrana htjela pokrenuti u ovom
2 trenutku? Izvolite, gospodine Kastratović?

3 G. KASTRATOVIĆ: Ja bih hteo u ime moga branjenika, gospodina
4 Milana Martića, i u svoje lično ime da izložim nekoliko bitnih opaski,
5 nekoliko obi... ovaj, bitnih činjenica koje bi odredilo naš odnos prema
6 ovom Sudu. Ja inače u pravičnost Suda verujem od onog časa od kada je moja
7 zemlja, SR Jugoslavija, vraćena u članstvo Ujedinjenih nacija. Od tada, ne
8 pravim razliku između ovog Suda i zemlje... i sudova moje zemlje. Moj
9 branjenik, gospodin Martić, osjećanje punog poverenja u ovaj Sud stekao je
10 nešto kasnije, upravo onda kada je nova demokratska vlast naše zemlje
11 donela zakon o saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom. Od tog časa,
12 optuženi Martić smatra svojom građanskom dužnošću da sa puno vere pristupi
13 ovom uvaženom Sudu -

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Oprostite što vas prekidam,
15 gospodine Kastratović, morate razumjeti da sve što kažete treba prevesti
16 na engleski i francuski jezik, dva službena jezika ovog Suda. Zato vas
17 molim da govorite sporije i da radite pauze nakon rečenica, kako bi
18 prevoditelji i kako bi zapisničari mogli uhvatiti sve što kažete.
19 Oprostite što sam Vas prekinuo, izvolite nastaviti.

20 G. KASTRATOVIĆ: Ja se Vama izvinjavam, uvaženi sudija i evo ovog
21 puta, ponoviću samo ovu zadnju rečenicu. Od tog časa, optuženi Martić
22 smatra svojom građanskom obavezom da sa puno vere pristupi ovom uvaženom
23 Sudu, pretpostavljajući da je on dobronameran i objektivan i da će u
24 jednoj nepristrasnoj proceduri, uz moju pomoć, dokazati ono što mu je
25 namera da dokazuje. Naravno, vi ste već odlučili da se gospodin Martić
26 zadrži u pritvoru.

27
28
29
30
31

1 Ja sam ne bih insistirao na ukidanje pritvora, upravo zbog toga što u ovom
2 času smatram da to ne bi bio celishodan i opravdan predlog. Ono s čime još
3 želim da vas upoz... uverim je i da vas... da vas obavestim, ja i gospodin
4 Martić ćemo se potruditi da veoma brzo, jednim pismenim podneskom,
5 odredimo sve stajne tačke naše Odbrane. Da odredimo ono što je sporno i
6 što nije sporno, da ne bi pravili time veći problem od onoga što bi... što
7 bi... čime bi Sud bespotrebno opterećivali. Ja se nadam da ćemo mi oko
8 mnogih pitanja pre... sa tužiocem pre nego što /nerazgovijetno/ dođemo do
9 glavne rasprave, mnoga sporna pitanja razrešiti i već na glavnom pretresu
10 imati samo ono što ostaje spor između... među nas.

11 Ovo sam izgovorio samo zbog jedne jedine potrebe da vas uverim da
12 nama nije stalo da se ovaj sudski proces odugovlači, da mislimo da to ide
13 na štetu i Suda i su... i...i pravde. Prema tome, u nama ćete imati
14 saradnike koji će svakako pratiti proceduru onako kako je to pravilima
15 predviđeno, to je sve što vam se... i zahvaljujem se.

16 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Gospođo tužiteljice,
17 iako ste ovo Raspravno vijeće obavijestili da ste objelodanili sav
18 popratni materijal, zbog zapisnika moram Vas podsjetiti da, prema pravilu
19 66 Pravilnika o postupku i dokazima, imate 30 dana za objelodanjivanje
20 popratnog materijala uz optužnicu. A Obrani kažem da će imati 30 dana za
21 dostavljanje bilo kojeg preliminarnog podneska kada je dobila... odnosno
22 nakon što je dobila sve popratne materijale u skladu sa pravilom 66
23 Pravilnika. Možete dovesti u pitanje jurisdikciju Suda, kao i dostaviti
24 sve ostale podneske kao i podnesak za privremeno puštanje na slobodu vašeg
25 klijenta.

26

27

28

29

30

31

1 Kako bi suđenje bilo što brže pripremljeno, predraspravno
2 zasjedanje biće zakazano u roku od 120 dana od današnjeg dana, u skladu sa
3 pravilom 65bis(A).

4 Mislim da je to sve za ovo današnje zasjedanje. Ja sada
5 proglašavam zasjedanje završenim.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

7 ... Prvo stupanje pred Sud
8 završeno u 14.56h.

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ponedjeljak, 23.09.2002.

2 [Rasprava o privremenom puštanju na slobodu]

3 [Otvorena sjednica]

4 [Optuženik je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 11.02h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični Sud za bivšu
7 Jugoslaviju otvara zasedanje. Izvolite sestti.

8 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dobro jutro, dame i gospodo.

9 Molim sekretara da najavi predmet.

10 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovo je predmet IT-95-11-PT, *Tužilac protiv*
11 *Milana Martića.*

12 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Molim da se strane predstave,
13 prvo Optužba.

14 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Optužbu zastupamo gospodin Alex
15 Whiting i Hildegard Uertz-Retzlaff.

16 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala, a Obrana?

17 G. KASTRATOVIĆ: Odbranu zastupam ja lično kao branilac, i potom moj
18 asistent Marko Kastratović, dakle Strahinja Kastratović i Marko Kastratović. To
19 je sve.

20 SUDAC LIU: Hvala. A sada bih se želio obratiti uvažnim predstavnicima
21 Vlade Savezne Republike Jugoslavije. Molim vas da se predstavite.

22 G. MARKOVIĆ: Ja sam Savo Marković, savezni ministar pravde i ja ću
23 braniti garancije Savezne vlade i Vlade Republike Srbije.

24 G. VUKAŠINOVIĆ: Ja sam Dušan Vukašinić, prvi savetnik ambasade,
25 jugoslovenske ambasade u Hagu.

26

27

28

29

30

31

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Ovo Raspravno vijeće veoma je
 2 zahvalno što ste se vi uspjeli pojaviti u ovoj sudnici za tako kratko vrijeme.
 3 Cijenimo što ste došli u Hag, i dolazak vaše delegacije nagovještava voljnost
 4 Vlade Savezne Republike Jugoslavije da surađuje sa ovim Sudom.

5 Mi ćemo kasnije od vas zatražiti da se obratite Vijeću i postaviti ćemo
 6 vam neka pitanja.

7 Gospodine Martiću, da li možete čuti postupak na jeziku koji razumijete?

8 OPTUŽENIK: Da, razumem.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala, možete sjesti.

10 Današnju raspravu podijelit ćemo u dva dijela. Prvo je rasprava o
 11 privremenom puštanju na slobodu. Drugi dio bit će statusna konferencija. Između
 12 ta dva dijela imat ćemo jednu kratku pauzu.

13 U nalogu o rasporedu kojim je zakazana ova rasprava o privremenom
 14 puštanju na slobodu i statusna konferencija od 09. septembra 2002., Vijeće je
 15 odlučilo da će rješavati po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu kojeg je
 16 podnio prethodni branilac Knoops u julu 2002. Dakle, radi se o zahtjevu da se
 17 optuženi privremeno pusti na slobodu do početka suđenja, koji je podnesen 10.
 18 jula 2002.

19 Ovo Vijeće također primilo je odgovor optužbe od 18. jula 2002., kao i
 20 garancije Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Srbije.

21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1 Rasprava o privremenom puštanju na slobodu će se, dakle, održati na
2 osnovu tih dokumenata.

3 Pred vama se nalazi puno Vijeće. S moje desne strane je sudac El Mahdi,
4 s moje lijeve strane je sudac Orié. Moje ime je Liu, i ja sam ovdje
5 predsjedavajući sudac u ovom Raspravnom vijeću. Budući da su zastupnici Obrane
6 zatražili privremeno puštanje na slobodu gospodina Martića, želim se sada
7 obratiti gospodinu Kastratoviću prvo. Molim Vas da nam u glavnim crtama izložite
8 Vaš zahtjev, i to veoma kratko, i da dodate nešto što nije u Vašim pisanim
9 dokumentima, a što smatrate da treba reći.

10 Gospodine Kastratoviću, izvolite.

11 G. KASTRATOVIĆ: Ja se, gospodine predsjedniče, zahvaljujem sasvim iskreno
12 što ste mi dali ovu mogućnost. Zapravo ono što moram da Vam odma' na početku
13 kažem jeste okolnost da moje žalbe u ovoj stvari nemate. Da imate, da imate
14 žalbu gospodina Knoopsa, odnosno predlog za ukidanje pritvora, ali imate, ovaj,
15 predlog gospodina Knoopsa, uglednog advokata iz Amsterdama koji je poprilično
16 formalno napisan, bez nekih bitnih i značajnih okolnosti koje bi trebale da se,
17 da se imaju u vidu, kako sa strane Vaše tako i sa strane javne tužbe, kada bude
18 odgovarala na moje navode. Dakle formalno, samo zbog toga što je gospodin Knoops
19 nikada nije prihvaćen od strane, ovaj, gospodina Martića, ovde optuženog, da mu
20 bude on branilac. Vi znate da je taj, rekao bih, pod znakom navoda, u metafori,
21 rat između /nerazgovijetno/ jave tužbe i /nerazgovijetno/ administracije ovog
22 Suda trajao gotovo dve, dva meseca, i da je gospodin Martić praktično bio dva
23 puna meseca bez svoga branioca.

24 Čovek koji se nalazi u tako inferiornom položaju kakav je bolestan čovek
25 ili čovek u pritvoru, onda u svakom slučaju on ima pravo sebi da izabere hirurga
26 koji će ga operisati i advokata koji će njegove interese braniti. Zahvaljujući
27 ovom Veću ja se...

28 PREVODITELJ: Molimo da sporije govorite.

29 G. KASTRATOVIĆ: Zahvaljujući ovom Vezu, Veću, ja sam ponovo ovde.

30 Vi ste me opomenuli na početku... početku, da skratim što je moguće

1 više. Ja bih Vas zamolio za malo strpljenja iz prostog jednog razloga, iako ovde
2 ja znam dosta dobro da trošim i Vaše vreme i Vašu strpljivost.

3 Ali kako moje žalbe nema, onda ja imam potrebu da nešto deskriptivnije,
4 nešto šire obrazložim predlog za ukidanje pritvora. Pre svega pred Vama je
5 optuženi koji odgovara za ono što je bliže opisano od optužnice iz optužbe iz
6 1995. godine, koja je stupila na snagu 21.05. ove godine. On je već 4 meseca u
7 zatvoru, i mi ćemo se kasnije u toj drugoj fazi susresti sa pitanjima šta se
8 dogodilo u ovom periodu od ovih 4 meseca.

9 No ono što moram da kažem, kako god okrenemo i Sud temelji svoje, svoje
10 odluke isključivo na činjenicama i pravu. Ali Sud ove vrste uvek ima za osnovu
11 ono što jeste deo politike, i zato moram, ma kol'ko to možda i remetilo moja
12 prava, prihvaću i Vaše kasnije opomene oko toga, da Vam skrenem pažnju da je
13 gospodin Martić vođa naroda koga više nema u Hrvatskoj.

14 Dakle naprosto, od 1991. godine, kada je iseljeno prvih 182 srpskih sela
15 u zapadnoj Sloveniji /sic/, a potom kada je 1. i 2. maja 1995. godine iseljeno u
16 takozvanoj vojnoj akciji "Munja" još preostalih 30.000 u tom delu Hrvatske, da
17 bi ih konačno posle tri meseca, čuvenog 05. avgusta 2000., ne, 1995. godine,
18 iseljeno u Kninskoj Krajini još ostatak od 250 do 300.000.

19 Da Vas podsetim i to, mada će ova tema biti sigurno temelj mnogih naših
20 raspravljanja do onda dok budemo sudili gospodinu Martiću, dakle, da Vas
21 podsetim i na to da je nekada u Hrvatskoj bilo 1.000.000 Srba. Danas u Hrvatskoj
22 nema više od 100-120.000. Zapadna Slavonija je etnički, na brutalan način
23 očišćena od srpskog stanovništva. Srpsko stanovništvo na toj teritoriji živi
24 preko 500 godina. Obraćam se tužiocu, a u isto vreme molim da ovo, da je, da ovu
25 poruku Vama, i Vi, ovaj, saslušate.

26

27

28

29

30

31

ponedeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Da li je bilo ko ovde, od strane ovog Suda odgovarao za etničko čišćenje
 2 Srba iz Slav...Hrvatske, a tolika količina naroda je ubijeno, iseljeno na ovaj
 3 brutalan i težak način. Gde su ti ljudi danas? Nešto je u Srbiji, u Crnoj Gori,
 4 nešto je napolju, i ko to za...odgovara za to? Ima li ijednog okrivljenika koji je
 5 komandovao tim jedinicama?

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Kastratoviću, moram Vas
 7 podsjetiti da je ovo rasprava o privremenom puštanju na slobodu Vašeg klijenta i
 8 da mi ovdje nećemo raspravljati o substantivnim pitanjima ovog predmeta. Mi
 9 nećemo raspravljati, isto tako, ni situaciju sa prethodnim braniocem.

10 Nadam se da biste se mogli skoncentrirati na razloge zašto tražite da se
 11 Vaš klijent privremeno pusti na slobodu.

12 G. KASTRATOVIĆ: Mislilo sam...

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Imate mnogo prilika u budućnosti da se
 14 obratite ovome Sudu o substantivnim pitanjima ovoga predmeta. Mi ćemo Vam
 15 kasnije za to dati priliku. Sada, molim Vas da se skoncentrirate na pitanje o
 16 kojem se danas raspravlja, a to je privremeno puštanje na slobodu Vašeg
 17 klijenta.

18 G. KASTRATOVIĆ: Dozvolite da nastavim. Ja sam Vašu opomenu sasvim dobro
 19 razumeo, ali čini mi se da sam pokušao da Vam samo dočaram jednu atmosferu jedne
 20 nepravde koja je upravo dovela moga klijenta da sedi tamo na optuženičkoj klupi,
 21 tamo na deset minuta u zatvoru /sic/. I to je mor...moj to je razlog. Ja ne ulazim
 22 u meritum ove stvari. Ja Vas samo ovime podećam u nameri da ih imate u vidu kad
 23 odlučujete o njegovoj slobodi. I tu ću završiti ovaj deo svoje besede.

24

25

26

27

28

29

30

31

1 Što se tiče, ovaj, drugih razloga lične prirode, ja ću Vas podesetiti,
 2 uvaženi predsedniče, da je moj klijent izgovorio jednu rečenicu koju sam i ja
 3 isto tako rekao: "Ja u ovaj Sud od samog početka verujem, u njegovu temeljitost
 4 i njegovu nepristrasnost nikada nisam sumnjao." Moj klijent je u ovaj Sud
 5 poverovao kad je njegova Vlada donela zakon, i ja tu istu zakon o saradnji /sic/
 6 sa ovim Sudom, i jedan je od prvih optuženika koji su se pojavili pred ovim
 7 Sudom. O garancijama moje Vlade /nerazgovijetno/ Vi ćete, ovaj, razmišljati.

8 Ono što se... čega se neprestano bojim, bojim se da ne dajete veliku
 9 šansu dobrim namerama moje zemlje da sarađuju u istini, sarađuje sa ovim Sudom.
 10 Čini mi se do danas, pa iskustvo koje moja Vlada i moj narod imaju, i jedna i
 11 druga Vlada, u saradnji sa javnim Tužilaštvom u prvom redu, upravo ukazuje na to
 12 da se polako troši taj kredibilitet o kome valja razmišljati i s jedne i s druge
 13 strane. Nama vraćaju se u Jugoslaviju, samo vraćaju oni koji su bolesni, a ne i
 14 oni drugi koji su zaslužili slobodu iz hiljadu drugih razloga.

15 Jedan od razloga zbog kojih insistiram da se moj branjenik brani sa
 16 slobode jeste i to što od 1995. godine, kada se završila ta famozna vojna
 17 akcija, kada je iz Knina iseljeno oko 300.000 Srba, i on je tog časa došao u
 18 Srbiju, došao u Jugoslaviju, postao građanin Srpski, Jugoslavije, i više se
 19 nikada u politiku nije mešao. Dakle, od 1995. godine, on kuša...kusa istu nesreću
 20 koju je doživio njegov narod, ali o tome govori da u potonje političke događaje
 21 u tom građanskom ratu on više nije učestvovao. Izgubio je ono što je pripadalo
 22 njemu i njegovom narodu više ga ostalo nije zanimalo. Zanimalo ga je samo to ko
 23 je učestvovao u svemu tome i šta je međunarodna zajednica, trupe Ujedinjenih
 24 nacija učinili da se ne dogodi to što se dogodilo.

25 Moj branjenik ima mesto boravka, stalno je nastanjen, o tome svedoči i
 26 njegov pasoš, to je jedna divna banja u Srbiji, tamo je i njegova porodica, sin
 27 student prava, kći student političkih nauka, odnosno fakulteta političkih nauka,
 28 odsek novinarstva, njegova supruga.

29

30

31

ponedeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Dakle on nema nijednog razloga da na bilo koji način sumnjate da će on, neće
2 poštovati garancije naše Vlade.

3 Spreman je sa svoje strane - ovde govorimo o onom stav...o onoj tački
4 sledećoj, o posebnim okolnostima, i o posebnim garancijama koje možemo mi da
5 ponudimo kao odbrana - da se svakih 30 dana javlja policijskoj stanici u
6 Vrnjačkoj Banji, dakle u opštini na kojoj živi, pa možda i kraće, možda i kraće,
7 ili da se obaveštava oko eventualnoj promeni mesta boravka ukoliko iz Vrnjačke
8 Banje promeni stan i preseli se u Beograd.

9 I na kraju, ja ne bih voleo da Vam dajem predlog da pustite moga
10 branjenika, optuženoga Milana Martića, onog časa kad Vam budem dostavio ozbiljna
11 lekarska uverenja o tome da se on teško razboleo. Ja, meni je milo što mogu da
12 Vam kažem sem šećera, koji pada i diže se zavisno od psihološkog stanja, onako
13 kako je to u zatvoru obično i dešava, njegov je zdravstveno stanje je uglavnom
14 stabilno.

15 Ono što još u ovom času želim da kažem, da Vi imate u vidu, ali se
16 obraćam preko Vas javnom tužiocu; spremni smo, ukol'ko Vi danas usvojite i sa
17 time se saglasi uvaženo Tužilaštvo da ovde u Hagu ili u Beogradu, saglasno
18 pravilu 41 o...71, ovaj, optuženi da svoju izjavu pred istražiteljima u mom
19 prisustvu, ovaj, javnog Tužilaštva. Dakle, pred njihovim istražiteljima, ili
20 ovde ili u Beogradu, to je već Vaša volja, odnosno kako ćemo, kako ćete Vi o
21 tome odlučiti.

22 U celoj ovoj situaciji ja sam, mislim da sam Vas uverio da ne postoji
23 nijedan realan razlog da Milana Martića držite u pritvoru. Još jednom ponavljam
24 još jednu drugu stvar, on će se uzru...uzdržati da više nikada ubuduće dok traje
25 ovaj sudski proces ne i daje...ne daje nikakve javne izjave povodom ovog
26 političkog procesa, činjenica koje se u njemu utvrđuju, i sve ostalo što bi
27 ukazalo na njegovu ozbiljnost i njegovu delikatnost prema ovom /nerazgovijetno/
28 Sudu. Eto, mislim da Vas, može biti da sam Vas malo više, ovaj, vremena oduzeo,
29 ali to sam uradio upravo zbog toga što moje žalbe nemate.

30

31

ponedeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 A do a... a gospodin Knoops, uprkos tome što ja njegove kvalitete visoko
2 cenim, nije imao kontakta ni saznanja o bi...ovim svim okolnostima o kojima ja
3 govorim.

4 Gospodo sudije, hvala Vam najlepša za Vaše strpljenje.

5 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. A sada molim da saslušamo
6 Optužbu.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Dobro jutro, moje ime je Alex Whiting i
8 ja ću se baviti ovim dijelom današnje rasprave. Imajući na vidu zahtjev Suda da
9 budemo kratki da pokušamo Sudu skrenuti pažnju na nove stvari koje mogu biti
10 relevantne, a koje su proistekle od pisanja našeg dokumenta 18. jula.

11 Mi prvo želimo reći da predaja optuženog po ovom predmetu nije bila
12 dobrovoljna predaja. Kao što smo to već iznijeli u našim dokumentima, optuženi
13 se u ovom predmetu predao tek kad više nije imao nikakvog drugog izbora. Tek kad
14 ga je na to primorao Zakon o suradnji koji je izglasan u Srbiji i kada je bio
15 suočen sa neposredno predstojećim hapšenjem.

16 Sam optuženi, kao što smo to naveli u našem dokumentu, neposredno prije
17 predaje rekao je da je mislio da nikada neće biti primoran na predaju, da se
18 nadao da Srbija nikada neće izručiti ljude ovome Sudu, i da smatra da je Zakon o
19 suradnji nelegalan i protuustavan, i da se predaje Sudu samo zato jer nema
20 nikakvog drugog izbora.

21 Osim toga, želio bih reći da Zakon o suradnji također sadrži klauzulu
22 prema kojoj se oni bjegunci koji se predaju neposredno prije hapšenja, da ti
23 ljudi mogu dobiti garancije od Vlade Srbije i Savezne Republike Jugoslavije.

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Prema tome, očito je da je optuženi napravio kalkulaciju nakon što je
 2 donesen taj zakon, da je shvatio da mu predstoji hapšenje i da, ako se preda
 3 prije nego što bude uhapšen, da će on dobiti te garancije i da će na taj način
 4 povećati svoje šanse da bude privremeno pušten na slobodu. Kada se to usporedi
 5 sa sedam godina odbijanja da se preda, sedam godina prkošenja optužnici,
 6 prkošenja raspravi po pravilu 61 i međunarodnom nalogu za hapšenje, a on je za
 7 sve to znao od samog dana podizanja originalne optužnice u julu 1995., onda
 8 okolnosti njegove predaje u maju ne pokazuju da on neće predstavljati opasnost
 9 za bijeg ukoliko bude pušten. Dapače, ukoliko se sve to uzme u obzir, i ako se
 10 uzmu u obzir okolnosti njegove predaje na koju je on bio prisiljen, i ako se
 11 uzme u obzir da je on bio u bijegu sedam godina, onda to dovodi do zaključka da
 12 će ovdje postojati opasnost da on pobjegne i da se ne vrati na Sud jednom kad
 13 bude pušten.

14 Želim skrenuti pažnju ovoga Suda na odluku o privremenom puštanju na
 15 slobodu u predmetu *Mrkšić*, To je napravljeno 24. jula, nakon što smo mi se Vama
 16 pismeno obratili, i u toj su se odluci također obradile neke činjenične
 17 okolnosti koje su slične okolnostima u ovom predmetu. Iako moram tu dodati da
 18 osnove za pritvor su u ovom predmetu daleko jače i uvjerljivije nego u predmetu
 19 *Mrkšić*.

20 U predmetu *Mrkšić*, Raspravno vijeće razmotrilo je okolnosti takozvane
 21 dobrovoljne predaje koje su bile slične okolnostima pod kojima se predao ovaj
 22 optuženi. Raspravno vijeće tamo je zaključilo da se takva predaja ne može
 23 smatrati dobrovoljnom i da ona ne može u značajnoj mjeri ići u prilog
 24 privremenom puštanju na slobodu. Skrećemo Vašu pažnju posebno na paragrafe 42 i
 25 43 te odluke.

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Osim toga, u toj odluci Sud je u velikoj mjeri odlučio da ne uzme u
 2 obzir osobne garancije optuženog da će se on podvrći nadležnosti ovoga Suda i
 3 vratiti na suđenje. To je slična osobna garancija onoj koja je ponuđena u ovom
 4 predmetu. Sud je, u paragrafu 45 u predmetu *Mrkšić* zaključio da, imajući u vidu
 5 činjenicu da je ta osoba šest godina bila u bijegu, da osobna garancija takvog
 6 optuženog ne može imati veliku težinu i da se ne može smatrati snažnim
 7 argumentom u prilog puštanju na slobodu.

8 Druga stvar koju želim reći, a to je, čini mi se, razlika u činjeničnim
 9 okolnostima između ovog predmeta i predmeta *Mrkšić*, je to da je ovaj optuženi
 10 bio ne samo bjegunac tokom sedam godina, nego je bio ono što bih ja nazvao
 11 aktivnim bjeguncem tokom tih sedam godina. Drugim riječima, on se aktivno
 12 sakrivao pred optužnicom za koju je bez sumnje znao. On je živio pod lažnim
 13 imenom, krio se, prvo u Republici Srpskoj, a zatim u Srbiji.

14 Mislim da je to značajan momenat iz dva razloga. Prvo, to pokazuje da je
 15 ovaj optuženi sklon bjekstvu i da je sklon tome da izbjegne nadležnost ovoga
 16 Suda. Međutim drugo, a isto tako kritično, ta činjenica pokazuje da je ovaj
 17 optuženi, već imao iskustva sa životom u bjekstvu, i ta je činjenica važna jer
 18 biti bjegunac nije nešto lako. Prema tome, budući da je on tako već i živio on
 19 će se moći osloniti na to svoje životno iskustvo ukoliko bude privremeno pušten
 20 na slobodu.

21 Treća stvar koju želim reći je to da je optuženi, i mi imamo neke stvari
 22 koje smo podnijeli u našem pismenom dokumentu, neću sada to ponavljati.

23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1 Međutim, optuženi je pokazao da ne poštuje ovaj Sud i da ne poštuje ovu
 2 optužnicu. Tu se možemo vratiti još na predmet *Jokić*, u kojem je ovo Vijeće
 3 donijelo odluku o privremenom puštanju na slobodu. Tada je to Vijeće iznijelo
 4 neke od faktora koji trebaju biti uzeti u obzir prilikom razmatranja da li je
 5 prikladno privremeno puštanje na slobodu. U paragrafu 23 te odluke, ovo Vijeće
 6 reklo je da, budući da ovaj Sud nema vlastite organe hapšenja i budući da ovisi
 7 o suradnji država da bi sprovelo u djelo svoje naloge, jedna od stvari koje se
 8 trebaju uzeti u obzir su strogi uslovi privremenog puštanja na slobodu. To bi
 9 trebala biti neka vrsta substituta za neovisne moći hapšenja ovoga Suda.

10 U ovom predmetu Optužba tvrdi da ne postoje takvi uslovi puštanja na
 11 slobodu na koji bi se ovaj Sud mogao osloniti jer - u svjetlu nepoštivanja ovog
 12 Suda koje je optuženi pokazao, prema nalazima ovog Suda, prema optužnicama,
 13 prema njegovom nalogu za hapšenje, imajući u vidu više puta ponovljene izjave
 14 ovog optuženog o ovome Sudu - ovaj Sud ne može imati nikakvo povjerenje da će se
 15 on pridržavati uslova privremenog puštanja na slobodu, bez obzira na to koliko
 16 oni bili strogi. Prema tome, mi tvrdimo da uslovi pod kojima on bude privremeno
 17 pušten na slobodu ne mogu zamijeniti činjenicu da on predstavlja rizik od
 18 bijega.

19 Sledeća stvar je da ovaj optuženi ima sada veći podsticaj da beži od
 20 pravde nego kad je došao ovde u maju. On je tada napravio kalkulaciju da, u
 21 skladu sa okolnostima koje su postojale u tom trenutku, je za njega najbolje da
 22 se preda.

23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Znao je da će biti uhapšen i želeo je da dobije garancije od Vlade. Sada su se
2 okolnosti promenile.

3 Tužilaštvo je u svom podnesku u julu podnelo izmenjenu i proširenu
4 optužnicu Sudu, gde su proširene tačke optužbe protiv ovog optuženog, i u skladu
5 sa tim ovaj optuženi se sada suočava sa mnogo većom verovatnoćom da će biti
6 osuđen i da će dobiti dužu kaznu, a to utiče na povećanje motiva kod njega za
7 bekstvo.

8 Još nešto o okolnostima koje su se promenile. U maju, kada je on došao
9 pred ovaj Sud on se suočavao sa novim zakonom o saradnji i sa pretnjom da će
10 biti uhapšen. To je važno tada. U međuvremenu je samo jedna osoba uhapšena
11 prema ovom novom zakonu, ali broj, dosta veliki broj ljudi se dobrovoljno
12 predao. Prema tome, ukoliko bude pušten na slobodu ovaj optuženi će morati da
13 napravi jednu drugačiju kalkulaciju o tome šta je zapravo u njegovom ličnom
14 interesu, a to će biti slično onoj kalkulaciji koju je pravio tokom sedam godina
15 dok je bio u bekstvu, jer sada, kada je suočen sa mnogo ozbiljnijom optužnicom,
16 jasno je da on ima veliki interes da se pusti u bekstvo.

17 I konačno, ukoliko mogu da se osvrnem na nekoliko argumenata koje je
18 izneo gospodin Kastratović. On je rekao da od samog početka njegov klijent je
19 izjavljivao da veruje u ovaj Sud. A moram sada da kažem da je ovo u suprotnosti
20 sa našim podnescima koji jasno stavljaju do znanja da je tokom godina ovaj
21 optuženi jasno pokazivao prezir prema Sudu, i tek kad je bio prisiljen da se
22 preda je počeo da menja svoje izjave.

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Gospodin Kastratović je takođe izjavio da je njegov klijent ozbiljno
2 bolestan. To je nešto o čemu mi prvi put čujemo danas. Po mom mišljenju to nije
3 faktor koji treba da se uzme u razmatranje sada. O ovome treba ozbiljnije da se
4 iznesu argumenti. Gospodin Kastratović bi trebao da podnese određene materijale
5 sa kojima bi mi trebali da se upoznamo.

6 Gospodin Kastratović je takođe izjavio da Srbiji i Jugoslaviji se ne
7 odaje dovoljno priznanje za njihovu saradnju sa ovim Sudom. Tačno je da smo mi
8 dobili garancije vezane za ovog optuženog, ali kao što smo mi rekli u našem
9 odgovoru na te podneske - prvo, te garancije treba oprezno razmotriti uzimajući
10 u obzir da nije uhapšeno više ljudi koje je trebalo, koji su trebali da budu
11 uhapšeni i koje ovaj Sud traži, i drugo, što je takođe jednako važno, je to da
12 garancije ne mogu biti zamena za odluku koja treba da se donese po pravilu 65(B)
13 koje zahteva da ovaj optuženi dokaže da neće da bude begunac, odnosno da ne
14 postoji rizik da će on biti jedno lice odbeglo od pravde. Analizirajući sve ono
15 što je podneto mi zaključujemo da ovaj zahtev nije ispunjen.

16 I konačno, časni Sude, gospodin Kastratović je rekao, ponudio spremnost
17 njegovog klijenta da dâ izjavu Tužilaštvu. To je, naravno, nešto o čemu bismo mi
18 hteli da porazgovaramo dalje o gospodinu Kastratoviću, ali to nema nikakvog
19 uticaja na odluku o privremenom puštanju na slobodu ovog optuženog.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Pod jedan, to bi moglo da ima uticaja ubuduće samo ukoliko do izjave
 2 zapravo dođu, ukoliko on da ovu izjavu, i pod dva, ukoliko to što bude sadržano
 3 u ovoj izjavi bude istinito i potpuno, po našem mišljenju. I stoga, to je jedno
 4 pitanje koje, po mom mišljenju, nije zrelo da se razmatra u ovom Sudu u ovom
 5 trenutku i nije spremno da bude uzeto u razmatranje za donošenje Vašu odluku.

6 [Tužiteljstvo se savjetuje]

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] A sada moramo da čujemo gospodina
 8 Markovića, predstavnika Savezne Republike Jugoslavije. Gospodin Marković je
 9 ministar pravde. Izvolite, gospodine.

10 G. MARKOVIĆ: Gospodine predsjedniče, časni Sude, gospodo /sic/ tužioče,
 11 gospodine branioče, dame i gospodo, ovlašćen sam da u ime savezne... Vlade
 12 Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Srbije pružim ili dam garancije
 13 za optuženog gospodina Milana Martića za privremeno puštanje na slobodu do
 14 suđenja.

15 Pošto imate tekst garancija u spisima predmeta, nema potrebe da se
 16 posebno osvrćem na pojedine tačke iz garancije ili da ih eventualno analiziram,
 17 ali mogu da tvrdim da se ovdje radi o ozbiljnim garancijama ozbiljne države, bez
 18 obzira šta o tome mislio gospodin tužilac.

19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1 Gospodine predsjedniče, gospodo sudije, moje današnje prisustvo ovdje je
 2 najbolji svjedok da je moja država i moj narod ozbiljno posvećen iskrenoj
 3 saradnji sa međunarodnom zajednicom i Haškim tribunalom kao njenim dijelom. Da
 4 je to tačno, ja vas samo opominjem da se osvrnemo koju godinu unazad, da
 5 napravimo kratku istorijsku retrospektivu, pa da vidimo kolika smo kopernikanski
 6 put prošli za samo godinu dana, jer bivša vlast ne samo da nije saradivala sa
 7 Haškim tribunalom, nego je ovaj Tribunal i ignorisala za razliku od demokratskih
 8 promjena i demokratske vlasti koja je ustoličena oktobarskim događajima 2001.
 9 godine, kada se sve i suštinski iz korijena izmijenilo. Da smo ozbiljno
 10 posvećeni saradnji sa Haškim tribunalom govori i zakon koji je izglasan u
 11 saveznoj Skupštini, a ne u Skupštini Srbije kako tvrdi tužilac, gdje se, između
 12 ostalog, uvodi institut garancija.

13 Mi smo dali garancije za više optuženih, a do sada pozitivno je riješena
 14 jedino garancija u slučaju...

15 PREVODITELJ: Samo malo sporije, molim Vas.

16 G. MARKOVIĆ: ...jedino garancija u slučaju gospodina Grubana.

17 Šta za nas znači pozitivna odluka u konkretnom slučaju? Ona za nas znači
 18 mnogo. Ima hiljadu i jedan razlog da Vas molim da donesete pozitivnu odluku, a
 19 ja ću samo nabrojati one najznačajnije.

20 Pozitivnom odlukom učvrstila bi se dalja saradnja Savezne Republike
 21 Jugoslavije sa Međunarodnim haškim tribunalom. Kod javnog mijenja, koje nije bez
 22 značaja ni u jednoj politički ozbiljnoj državi, učvrstila bi se vjera da ovaj
 23 Tribunal ne dijeli takozvanu selektivnu pravdu, nego da ovaj Tribunal dijeli
 24 pravu, pod navodnicima "pravu" pravdu.

25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1 Povratila bi se vjera u Tribunal, a dodatno bi ohrabrila neke druge
 2 ljude koji su van domašaja zakona da se predaju dobrovoljno i za koje bi savezna
 3 država dalje pružila garancije. Pozitivnom odlukom dalje bi ojačao autoritet
 4 kako saveznih tako i republičkih organa. U slučaju negativne odluke, plašim se
 5 da bi se direktno ohrabrile antidemokratske i retrogradne snage, a tim prije što
 6 idemo u susret novim izborima i u Srbiji i u Crnoj Gori, koje tvore zajedničku
 7 državu.

8 Pozitivna odluka imala bi vrlo jak odjek i na evropsko javno mnijenje,
 9 budući da smo mi u predvorju i Savjeta Evrope i Partnerstva za mir. Na kraju,
 10 pozitivnom odlukom vi bi pomogli ovoj Vladi da šjutra možemo da kažemo da mi
 11 zaista držimo riječ jer smo ljude pozvali da se dobrovoljno predaju, podnijeli
 12 smo garancije, vrlo ozbiljne, vrlo temeljite, a naše garancije nijesu pozitivno
 13 riješene od strane nadležnog Sudskog vijeća. Nije valjda da Sudsko vijeće ne
 14 vjeruje jednoj državi i njenim garancijama.

15 Na kraju, ja podrazumijevam pod saradnjom ravnopravne partnere. Saradnja
 16 mora da bude dvostrani odnos gdje su oba partnera ravnopravna. Ako moja država,
 17 kao suverena država, treba samo da izvršava naloge Tužilaštva ili naloge
 18 Tribunala, onda o saradnji nema ni govora.

19 U očekivanju pozitivne odluke ja se zahvaljujem što ste me saslušali, i
 20 samo nekoliko opaski na kraju o onome što je iznio tužilac. Gospodin tužilac
 21 kaže da se optuženi nije dobrovoljno predao. Optuženi se, prema našem zakonu,
 22 dobrovoljno predao - ja u kalkulacije ne ulazim. Mi ovim garancijama garantujemo
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 da će on biti dostupan organima, mi ovim garancijama ne garantujemo bjekstvo.

2 Takva pomisao mislim da i logički nije, nije ispravna. Zatim je govorio
3 da zakon nije donijet na saveznom nivou, doduše to gospodin tužilac i zna, a ja
4 mislim da su se stekli uslovi kao i jednom slučaju, da se ova stvar pozitivno
5 riješi. Gospodin Martić, i kada bi htio, a on zaista neće, on nema kud da
6 pobjegne.

7 Još jednom hvala.

8 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam. Gospodine Kastratoviću, da li
9 Vi imate nešto da dodate?

10 G. KASTRATOVIĆ: Da, jednu malu i skromnu repliku na reči gospodina
11 tužioca. Pre svega, tužilac ima toliku količinu kontradiktornih izjava da ih ja
12 ne mogu doista do kraja svaku od njih komentarisati. Već je uvaženi ministar
13 pravde savezne države Jugoslavije rekao da je zakon donet u Saveznoj vladi 20.
14 aprila 2001. godine... 2. godine, odnosno, ovaj, 2002. godine U ovaj sud je se
15 prijavio gospodin Martić 15. maja, dakle iza 25 dana od dana kada je taj zakon
16 donet.

17 Drugo pitanje na kome neprestano insistira gospodin, gospodin tužilac -
18 bekstvo. Ovaj doista nije priznavao režim gospodina Miloševića. Mislim, novi
19 režim od 5. oktobra priznaje i du...Sud, i Tužilaštvo, i traži tu saradnju.
20 Otvorio je archive i /nerazgovijetno/ sarađivaće do kraja. U ime opštih
21 političkih ciljeva i u ime čuvanja građanskih prava svoj...svojih građana. O tome
22 je opet govorio javni tužilac.

23 Nikada ja nisam reko da Martić nije pri...da je od početka priznavao ovaj
24 Sud. Suprotno /nerazgovijetno/, Martić ovaj Sud nije priznavao onoliko kol'ko
25 taj režim tada nije priznavao.

26

27

28

29

30

31

1 Ali onog časa kad je donet zakon on je postupio po tom zakonu, a u tom zakonu
 2 tačno kaže u članu 36. da: "Lice koje se dobrovoljno preda Međunarodnom
 3 krivičnom tribunalu, savezna Vlada i republička Vlada daju garancije." Vi imate
 4 sada sasvim čistu i jasnu situaciju. U situaciji o kojoj javni tužilac govori da
 5 sam ja izjavio da je gospodin Martić bolestan, suprotno od toga on me nije
 6 shvatio. Ja sam samo hteo da napravim jednu metaforu i da Vas obavestim da je
 7 gospodin Martić na sreću zdrav, i da ta efemerna, neznačajna činjenica da mu
 8 varira šećer gore-dole, koji možda varira kod svakog od nas, nije razlog zbog
 9 koga mi tražimo i pozivamo se, kao jedan razlog za ukidanje pritvora.

10 Dakle, nisam imao razloge nego sam samo govorio o nečem drugom. Da
 11 pokojni okrivljenik bi trebao da se vrati na temelju ovih garancija i onda kada
 12 ne dođu u takvo teško stanje. U usporedbi o tome šta je bilo sa generalom
 13 Mar...Mrkšićem, ovim ili onim, čini mi se da bi bile sasvim ne...ne... neodržive u
 14 odnosu na vaše cenjeno Veće. Nijedan krivični slučaj, nijedna ličnost nema iste
 15 lične i porodične prilike, i nije u krivičnom opisu, činjeničnom i pravnom opusu
 16 na isti način obeležena, uprkos činjenici da javno Tužilaštvo Haškog suda hoće
 17 da unificira svoje optužnice o čemu ćemo govoriti o drugom, o drugom, u drugom
 18 delu ovoga, ovoga predmeta.

19 Najzad, i tiha opaska javnog tužioca oko toga da je proširena optužnica,
 20 čini mi se da je krajnje nekorektna. Taj tužilac je stavio predlog da se ta
 21 tužioc... ta optužnica prihvati od ovog Suda. Ta optužnica, o tome ćemo već
 22 kasnije govoriti, ali ta optužnica praktično ne postoji. Zašto bi je uopšte u
 23 ovom času stavljali u kontekst ovog raspravljanja kada ona ne postoji?

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Vi je niste prihvatili na bilo kojoj, na bilo kojoj inicijativi. Njihova
 2 inicijativa još uvek došla nije na dnevni red kod uvaženog Veća, zbog toga i
 3 mislim da je nekorektno pozivati se na tu optužnicu i time samo, rekao bih,
 4 nanositi štetu optuženom, interesima moje Vlade i uopšte u celini pravde, pravdi
 5 koju trebamo i kod vas, i koju od Vas očekujemo.

6 Hvala vam najlepša.

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Ovo Veće je dobilo podnesak koji je
 8 podneo i sam optuženi, zahtev za privremeno puštanje na slobodu.

9 Gospodine Martiću, da li želite po ovom pitanju da se obratite Veću?
 10 Ukoliko želite, onda izvolite.

11 PREVODILAC: Mikrofon, molim Vas.

12 OPTUŽENIK: Gospodo, želio bih da kažem par riječi o ovome. Kao prvo,
 13 želio bih da z... kao prvo želio bih da zahvat... zahvalim mom saveznom ministru
 14 gospodinu Markoviću i gospodinu predstavniku ambasade Vukašinoviću što su našli
 15 vremena da dođu i da obrazlože garancije.

16 Ja od ovog Suda zaista ne tražim milost. Očekujem pravdu. Priču koju je
 17 ispričao tužioc /sic/ o nekom mom bjekstvu, o nepriznavanju, u dobroj mjeri ima
 18 istine. Ja zaista nisam priznavao ovaj Sud, ali za to sam imao razloga.
 19 Optužnica koja je protiv mene dignuta ekspresno, za 50 dana, za bombardovanje
 20 Zagreba kojeg ja priznam, ali i razloge, naravno, očekujem da će uvaženi biti
 21 zbog čega.

22 Istovremeno nijedna optužnica nije dignuta protiv hrvatskih generala,
 23 hrvatskog predsjednika, političara, za etničko čišćenje mog naroda. Ja nisam
 24 priznavao Sud iz tih razloga, a drugo, iza mene niko nije stajao, nisam ja imao
 25 države. Došao sam u Srbiju.

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Onog momenta kada je donešen zakon, i da iza mene neko stoji, ja sam se
 2 prijavio. A zar gospodin tužioc misli, da ja nisam htio da dođem, da se ja nisam
 3 mogao da krijem kol'ko god hoću i da me ne bi našo? Niko me ne bi našo da sam
 4 mislio tako. Odlučio sam se da dođem ovde dobrovoljno, kao prvo, iz razloga da
 5 skinem ljagu sa svog imena, a ono što je najbitnije od svega jeste da dokažemo
 6 istinu o Krajini, i da vidimo ko je prouzročio toliki egzodus mog naroda.

7 Nova optužnica koju sam dobio najprvo /sic/ se razlikuje i od same prve.
 8 Ja bi' je nazvao jednim paketom nabuloza /sic/, koje vjerujem da ćemo mi to
 9 odbaciti uz pomoć moji... mojih branioca.

10 Ja, dakle, podvlačim - ne tražim milost. Zašto bi mi trebalo to
 11 privremeno puštanje na slobodu? da ja budem u svojoj maloj, od...u stvari od
 12 prijatelja vikendici, gdje bi' na miru mogao da pripremam svoju odbranu sa
 13 svojim braniocima, i da potpuno spreman dođem na suđenje, i da ovaj paket
 14 nebuloza demantujem, da to nema veze sa istinom.

15 Dakle, ne pada mi na pamet da se skrivam. Ja sam molio Boga da
 16 definitivno neko stane iza mene, a sad imam svoju državu koja to jeste, da se
 17 dokaže istina o Krajini.

18 Dakle, ne želim i neću sigurno da bježim, ali ako vi smatrate da me ne
 19 trebate pustiti na slobodu, to je vaša procjena, s tim što očekujem da ne budem
 20 obično zamorče ovdje koje će biti dvije godine, da čekam neko suđenje kojeg
 21 nema, nego da to suđenje bude istinsko.

22 Ako me pustite na slobodu - nema razloga da ponavljam ovdje ono što je
 23 iznio gospodin ministar, što su moji branioci iznijeli - sasvim sigurno, ako
 24 treba da se javljam i dnevno policiji. Dakle, ne postoji nikakav razlog da ću ja
 25 bježati.

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Uostalom, u mojoj molbi sam ja naveo i da imam telefon i sve ostalo što Vam
 2 treba, ako treba i vama i policiji dnevno da se javljam. Znači, opasnost od
 3 bijega ne postoji, a iz principijelnih razloga, naj...najviše mi je stalo da
 4 dokažem istinu o Krajini. Pa vi poslije svega gospodo sagledajte, ja očekujem od
 5 vas da budete Sud pravde, a ne ono drugo, da ne izgovorim u riječ.

6 Toliko, hvala.

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala, možete sestiti.

8 Hteo sam da postavim nekoliko pitanja. Gospodine Kastratoviću, Vi ste
 9 danas spomenuli uslove u kojima se nalazi Vaš klijent i dali ste neka
 10 objašnjenja. Meni je jasno da je ovo pitanje koje može da se raspravlja na
 11 statusnoj konferenciji, ali s obzirom da ste Vi to pomenuli hoćete li molim Vas
 12 objasniti i Vaš stav po ovom pitanju, i reći nam nešto više o uslovima u kojima
 13 se nalazi Vaš klijent, zdravstvenim uslovima. Da li postoje i ikakvi medicinski
 14 nalazi koji bi potkrepljivali pravo stanje stvari? Da li se dobro brinu o Vašem
 15 klijentu u pritvorskoj jedinici?

16 G. KASTRATOVIĆ: Kažem hvala, gospodine predsedniče. Ja se, isto tako kao
 17 i moj klijent, uopšte ne pozivam na njegovo zdravstveno stanje. Njegovo
 18 zdravstveno stanje je tako dobro, on je čovek od 48 godina, u dobroj kondiciji,
 19 koji vežba, čita i radi u svojoj zatvorskoj jedinici. Ja uopšte o tome nisam
 20 govorio, ja sam zapravo hteo samo da govorimo ono na pitanje javnog tužioca,
 21 hteo sam samo kroz metaforu, kroz jednu priču, zar trebamo da sačekamo da on
 22 oboli pa da ga puštamo da umre kući?

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O tome ja sam govorio. Suprotno od toga, ja kažem da je on savršeno
2 zdrav čovek, i on to ponavlja da je savršeno zdrav čovek. Pomenuo sam šećer i
3 uopšte ne mislim da treba u tom pravcu da Vam pružam bilo kakav dokaz, jer to
4 nije okolnost koju morate da stavljate u kontekst Vašeg razmišljanja da li ćete
5 naš predlog prihvatiti ili nećete. Njegove lične prilike, njegove porodične
6 prilike...

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam.

8 G. KASTRATOVIĆ: Pitali ste mi za njihove li...pitali ste mi za njegove
9 lične porodične prilike. Ja sam govorio samo o njegovoj porodici, je l' me to
10 pitate, gde će on biti i tako? Nisam Vas razumeo na šta mislite. Ako je to sve,
11 hvala Vam.

12 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Mislim da ste odgovorili na moja
13 pitanja. Puno Vam hvala.

14 Da li druge sudije, kolege imaju pitanja? Sudija El Mahdi, izvolite.

15 SUDAC EL MAHDI: Hvala Vam, gospodine predsedavajući.

16 Želeo bih sada da se obratim Odbrani. Ukoliko sam ja dobro shvatio ovo
17 što je ovde rečeno, gospodin Martić je odlučio da se preda onog trenutka kad je
18 donet zakon, i ja ovde podrazumevam Zakon o saradnji između Savezne Republike
19 Jugoslavije i ovog Suda. Prema tome, ukoliko sam ja dobro razumeo, gospodin
20 Martić je dugo pre svoje predaje znao da postoji optužnica protiv njega.

21 Da li bi Odbrana mogla da nam kaže otprilike, kada je on postao svestan
22 toga, kada je bio upoznat sa činjenicom da postoji protiv njega optužnica? To je
23 moje prvo pitanje.

24

25

26

27

28

29

30

31

1 A sada ukratko i drugo pitanje, ovde je bilo spomenuto da je on koristio
2 pseudonim, lažno ime, i isto tako se spominjalo mesto gde je on živeo od
3 trenutka kada je čuo da postoji optužnica protiv njega, pa sve dok se nije
4 predao. Kako je bilo moguće da on uzme sebi lažno ime i da živi tako skriven,
5 krijući se šest-sedam godina? Da li je to bilo uz znanje vlasti ili vlasti u to
6 vreme nisu bile sa tim upoznate? To je moje drugo pitanje za Vas.

7 G. KASTRATOVIĆ: Prvo pitanje za...na vaše, na ovo prvo Vaše pitanje nije
8 mi teško odgovoriti, kada se odlučio na predaju. Ja bih tu hteo samo da Vam
9 nešto kažem. Vi nikada ne trebate da zaboravite da smo mi živeli u jednom
10 autokratskom režimu jednog čoveka kome se danas ovde sudi. Ja u njegovu krivicu
11 uopšte ne ulazim, ni činjenice ni pravo. Ja nikome kao advokat ne želim zlo, ali
12 gospodin Martić taj režim nije priznavao u /nerazgovijetno/, ni međunarodne
13 zajednice ni Međunarodnog suda. Tome svedoči i bombardovanje Srbije, i sve
14 ostalo što je bilo, po meni, jedan gest krajnje neprimeren, ne od strane samo te
15 zajednice nego i /nerazgovijetno/ političke zajednice koja je /nerazgovijetno/
16 našim narodom.

17 Dakle u toj situaciji gospodin Martić i da je hteo nije mogao da se
18 prijavi, i taj režim mu je dao mogućnosti da on ostane u zemlji. Onog trenutka
19 tada, on iza toga nije imao, kako to malopre reče, nije imao nikog koga iza sebe
20 da bi se prijavljivao. On je dakle trebao 1995. godine da bude prijavljen.

21 Ne zaboravite, gospodo sudije, da je Hrvatska država osudila gospodina
22 Martića u njegovom odsustvu na 99 godina zatvora.

23
24
25
26
27
28
29
30
31

1 Zar stvarno mislite da gospodin Martić je bežao samo od Haškog
 2 tribunala? On je bežao od hrvatskih vlasti da ne bude bio uhapšen i doveden pred
 3 tu...pred te...pred tu...pred tu vlast. Dakle, u takvoj situaciji ne možete
 4 tražiti od jednog čoveka koji sad s nekoliko strani se oseća ugroženim da
 5 direktno, razumno ili bolje rečeno celishodno razmišlja.

6 Onoga trenutka kada se režim u Srbiji promenio 5. oktobra 2000. godine,
 7 i kad je ova vlast donela ovaj zakon o kome je uvaženi ministar pravde govorio,
 8 Martić se prvi prijavio posle 25 dana, od dana izglasavanja tog zakona.

9 To su razlozi kojima objašnjavamo to zbog čega se skrivao i od koga je
 10 dobio tu dokumentaciju, kako Vi rekoste, falsifikovanu, lažnu dokumentaciju koju
 11 mi ne osporavamo. Mi kažemo i sami da je on to tako dobio od policije onog
 12 režima. Dakle, u ovoj situaciji, ja Vam samo objašnjavam da morate da sagledate
 13 ukupne okolnosti položaja gospodina Martića, ne samo sa stanovišta ingerencija
 14 ovog Suda, već sa stanovišta onih sudskih odluka hrvatske države kojima je on
 15 već osuđen na skoro 100 godina zatvora. Ko vam se ne bi krio, pitam Vas gospodo
 16 predsedniče i gospodo sudije.

17 Hvala Vam.

18 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Imam nekoliko pitanja za Vas, gospodine
 19 Kastratoviću, a na koja možda može odgovoriti i sam gospodin Martić.

20 Prvo, recite mi, molim Vas, kada je to tačno gospodin Martić u odsustvu
 21 osuđen u Hrvatskoj. Kojeg datuma, koje godine?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1 G. KASTRATOVIĆ: Ovaj, nije gospodin Martić, gospodine sudija, osuđen u
 2 jednom Sudu, nego u više sudova kroz cijeloj Hrvatskoj. Od 1990. godine, od
 3 granitiranja... granatiranja Zagreba pa nadalje, u više navrata hrvatska država
 4 sudi gospodinu Martiću. Mi se nismo interesovali, nismo te presude dobijali, ali
 5 je to sasvim, sasvim nesumnjiva činjenica i Vi tu...tu...tu odluku, odnosno te
 6 sudske odluke lokalnih ili /nerazgovijetno/ nacionalnih Sudova hrvatske države
 7 možete da pribavite naknadno i da se uverite da to nije /nerazgovijetno/
 8 slučajna priča.

9 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Gospodine Kastratoviću, ukoliko Vi
 10 iznesete neku tvrdnju kao što je tvrdnja da je gospodin Martić osuđen na kaznu
 11 od 99 godina, onda je na Vama, ne da kažete da mi te presude možemo pronaći,
 12 nego nam morate reći kada je donesena prva takva presuda, koji Sud ju je donio,
 13 itd. Dakle, Vi nama morate dati činjenice koje podržavaju Vaše argumente.

14 G. KASTRATOVIĆ: Ja Vas moram podsetiti da sam ja svestan da sve što
 15 tvrdim moram i da dokažem. Ono što Vas i čemu Vas ja obaveštavam, obaveštavam
 16 Vas na osnovu sredstava javnog informisanja. Odnosi između jugoslovenske države
 17 i hrvatske države nakon građanskog rata u bivšoj Jugoslaviji dovedeni su do te
 18 kritične tačke da je toga praktično nemoguće da ja zahtevam uručenje tih sudskih
 19 presuda. Prema tome moje informacije proističu isključivo na informacijama
 20 pročitanim u njihovoj štampi, u hrvatskoj štampi, o tome da je Martić u Šibeniku
 21 i bilo gde drugde osuđen na negde oko 99 godina zatvora.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Uzmite ovaj, ovu cifru aproksimativno, ne uzmite je tačnom, ali ćete nasigurno,
 2 ako bi se Vi zainteresovali i dobili to od hrvatske države. Uostalom, o tome ja
 3 bih zamolio da pitate i gospodina Martića koji o... koji o tome mnogo više zna
 4 nego što ja znam, al' sam ja čitao i ja imam dokumentaciju u javnim sredstvima
 5 informisanja vezano za te presude koje su gospodinu Martiću /nerazgovijetno/
 6 Zagreba već donete.

7 Evo to je razlog zbog čega ja nisam u mogućnosti da Vam pružim te
 8 dokaze, uvaženi sudijo.

9 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Gospodine Martiću, da li Vi znate kada
 10 ste po prvi puta osuđeni u hrvatskom sudu za granatiranje Zagreba.

11 OPTUŽENIK: Nije u pitanju samo granatiranje Zagreba, i ja nikada nisam
 12 dobio nijedne optužnice, čak ni ovu od Vašeg Suda. Sve što sam znao o
 13 optužnicama bilo je iz sredstava informisanja. Hrvatska je selektivno ubacivala
 14 te optužnice, i ja samo sam iz sredstava informisanja do kojih sam mogao doći iz
 15 njihovih pisanih medija saznavao, a tačno koliko godina stvarno nisam znao. Oni
 16 to nažalost i danas rade, ne samo meni, nego rade većini naroda koji je, koji je
 17 proteran, etnički očišćen, samo sa jednim ciljem...

18 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Da, ali ja ne želim od Vas čuti daljnje
 19 izjave. Ja sam Vama postavio pitanje i Vaš odgovor mi je sasvim jasan. Vi znači
 20 imate informacije samo iz štampe, i ne znate precizan datum ili godinu ili
 21 mjesec Vaše prve osude. Hvala Vam.

22 OPTUŽENIK: Ne, ne, ne znam tačno, samo iz medija što znam.

23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Gospodine Kastratoviću, Vi ste u više
 2 navrata rekli ili barem u ovoj sudnici je rečeno da, zbog nedostatka podrške
 3 nacionalne Vlade, gospodin Martić nije bio u stanju da se preda. Što se to točno
 4 promjenilo? Kakva je to podrška, osim toga što su dane garancije za privremeno
 5 puštanje na slobodu? Kakvu to podršku daje u ovom trenutku država čije
 6 državljanstvo gospodin Martić ima? Kakva je to podrška? Možete li nam to, molim
 7 Vas, objasniti u čemu je sada razlika? Ali, dakle, ne govorimo ovdje o
 8 garancijama.

9 G. KASTRATOVIĆ: Pa vidite, ja ni... verovatno me niste sasvim dobro
 10 razumeli ili možda ja to ne objašnjavam dovoljno precizno. Postojao je jedan
 11 režim koji je bio takav kakav je bio. Taj režim 5. oktobra je otišao i on više
 12 ne postoji. On je relikv. Jugoslavija je sada ušla u demokratske odnose.

13 Shvatajući značaj tih demokratskih promena, značaj vraćanja u
 14 međunarodnu zajednicu, ona ispunjava sve uslove koje treba da ispuni da bi to
 15 pravo vraćanja u međunarodnu zajednicu zadržala, odnosno ostvarila.

16 Jedan od tih razloga jeste i zakon koji je savezna Vlada donela o
 17 saradnji sa Haškim tribunalom. Kad govorimo o tom zakonu mi ne govorimo samo o
 18 garancijama. Gospodo sudije, ne zaboravite da istražitelji Tužilaštva u Hagu su
 19 prisutni svuda i na svakom mestu. Sve su arhive otvorene, oni mogu da
 20 saslušavaju, da snimaju, da razgovaraju i da traže pojedinačnu dokumentaciju i
 21 time je Vlada pokazala svoju punu spremnost da saradnjuje /sic/ sa Haškim
 22 tribunalom, u ime nekih većih i značajnijih političkih ciljeva.

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1 Postavljeno je i pitanje, dakle, drugorazredno je pitanje da je ovaj
 2 zakon u isto vreme ohrabrio ljude koje je Tužilaštvo optužilo, najčešće
 3 paušalnim optužnicama, da se moraju i trebaju sami javiti jer bi u suprotnom
 4 sigurno bili privedeni i ne bi imali ovo pravo koje mi danas nudimo ili molimo
 5 da budemo, da moj branjenik privremeno bude pušten na slobodu upravo zbog toga
 6 što temelje tražimo u tim njegovim ličnim prilikama, porodičnim prilikama, i u
 7 ovoj podršci koju je na divan način izložio savezni ministar pravde.

8 Prisustvo saveznog ministra pravde ne možete ignorisati. Savezni
 9 ministar pravde i otpravnik naših poslova naše ambasade, nisu ovde slučajno. Oni
 10 iskreno veruju da su oni spremni da konsekventno taj zakon koji su doneli, da
 11 provode, i don...i za to su do sada pružili puno dokaza.

12 To bi mi, to bi bilo korektno da Vam javno Tužilaštvo i samo prizna,
 13 kako je primljeno u Beogradu i kako ini istražitelji, svetski policajci koji
 14 rade za Tužilaštvo mogu svuda i na svakom mestu da dobiju svaki dokumenat koji
 15 se traži. Dakle arhive su otvorene, saradnja je započela. Iz svega toga moramo
 16 da donesemo zaključak i da zaboravimo šta je bilo, nego da zaključimo nešto
 17 drugo, šta je sada.

18 Ono što je bilo dobro što ga više nije, što ne postoji. /nerazgovijetno/
 19 Velike nesreće jednog naroda, jednog duba...dugotrajnog građanskog rata, i ne bi
 20 bilo ni ovoga svega ni ovog današnjeg suđenja do deset godina muke. Tog Zakona,
 21 tog naroda, ne mislim samo na Srpski narod, mislim i na, i na Albanski narod, i
 22 na Muslimanski i na Hrvatski i na Srpski, itd. Kao što znate, građanski rat je
 23 nesreća za svakoga.

24 Ali ja Vama samo upravo govorim o jednoj jedinoj stvari, a to je da
 25 gospodin Martić je bio predstavnik jedne enklave, srpske enklave od, od oko
 26 milion ljudi. Tamo više Srba više nema, i od pre već punih sedam godina on se ne
 27 bavi politikom. On je mogao bar kad se vratio da počne da se bavi politikom, ali
 28 on to više neće.

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 On kusi, on okušava onu nesreću koju je okusio njegov narod. I to su
 2 uradili zbog čega? On /?danas/ je ovde i biti će ovde uvek kad god vi to budete
 3 zahtevali. Ako to ne bude hteo dobrom voljom, tu mi imamo upravo ove garancije i
 4 ove odredbe iz zakona, koje su vama dobro poznate, i procedure naših sudova po
 5 kojima se donosi rešenje o pritvaranju i ekspedovanju onoga koji se ne pojavi
 6 na...na...na...na bilo koju konferenciju ili na glavni pretres prinudno dovodi
 7 opet sa lisicama pred ovaj Sud, bez nade da će biti pušten na slobodu pre nego
 8 što ne bude definitivno presuđeno.

9 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Gospodine Kastratoviću, naglasak na
 10 ovoj raspravi bio je na stavu savezne Vlade i Vlade Srbije. Da li biste se
 11 složili sa mnom da je glavno pitanje stav optuženog, i ukoliko je to pozitivan
 12 stav, da će naravno, podrška koju mu može dati Vlada biti od pomoći da se Sud
 13 uvjeri da bi se trebalo uzeti u obzir privremeno puštanje na slobodu. Međutim,
 14 sve što sam ja čuo do sada je to da je gospodin Martić rekao da "kad je došlo do
 15 promjene režima i kada je vlast se opredijelila za suradnju sa Sudom, onda ću i
 16 ja surađivati, a do tog trenutka meni je bilo nemoguće surađivati".

17 Istovremeno, svi izresci iz štampe koje smo mi ovdje primili sadrže
 18 prilično snažne formulacije. Dakle, ja ne znam da li je Vaš klijent to tačno
 19 rekao, ali možda to možete komentirati, on je rekao: "Ako me netko pokuša
 20 uhapsiti, ja ću to smatrati terorističkim činom i učinit ću sve što se mora
 21 učiniti pod tim okolnostima."

22 Mene zanima da li je došlo do promjene osobnog stava kod gospodina
 23 Martića. Dakle, ne kad je riječ... ne govorimo sada o promjeni vlasti. Da li je
 24 došlo do promjene osobnog stava u odnosu na ono što je on ranije govorio? Jer
 25 ukoliko neko kaže: "Eh, ja sada moram ići, promijenio se režim pa više nemam
 26 izbora", to je druga stvar. Mene zanima gdje je tu sada osobni stav. Nadam se da
 27 se slažete sa mnom - osobni stav optuženog prva je stvar koja se treba uzeti u
 28 obzir. Ja ne znam da li Vi želite odgovoriti na to pitanje ili možda gospodin
 29 Martić želi odgovoriti na to pitanje.

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Međutim, meni još uvijek nije sasvim jasno kakav je lični stav gospodina
2 Martića, jer mislim da je podrška Vlade ovdje manje važna.

3 G. KASTRATOVIĆ: Ja ću, ja ću dati reč mome branjeniku kasnije, ako mi
4 dozvolite, ali njegov lični stav eksplicite je iznet, u jednoj, u njegovom
5 fizičkom ponašanju, u njegovom subjektivnom stavu, pa potom u njegovom mentalnom
6 odnosu prema ovom Sudu. Fizičko, odnos prema ovom Sudu se /nerazgovijetno/
7 prijavio se svojoj Vladi, prijavio se gospodinu ministru, prijavio se onim
8 ljudima koji su tamo ovlašteni po ovom zakonu. Doveden je na aerodrom, ovaj, u
9 Amsterdam, preuzela ga je policija Tužilaštva, stavila mu je lisice i stavljen
10 je u Sud. Dakle, fizički on je prihvatio da bude uhapšen.

11 On je danas u isto vreme nam izgovorio i 15. maja to isto govorio: "Ja
12 sam to priznao promenu vlasti i režima, priznao sam taj...taj...taj...taj Sud i
13 tu međunarodnu zajednicu."

14 Pre toga su bili neki drugi politički odnosi i neke druge lične
15 okolnosti kao što su te presude u Hrvatskoj itd., i koga je...ga je dovodilo u
16 situaciju da se on na neki...na izvestan način /nerazgovijetno/. Prema tome, time
17 je odredio /nerazgovijetno/ subjektivni reko bih duhovni odnos prema Vama, time
18 što je došao ovde, što leži u zatvoru i što Vas moli da mu date slobodu i
19 uverava Vas da će i dalje poštovati integritet ovoga Suda i njegov autoritet,
20 upravo svedoči o tome na je on to već na izvestan način...

21 Vi mu ne možete uzeti za zlo samo to što se on nije odmah prijavio. Pa i
22 ostali se nisu prijavljivali. Ali imamo, nisu samo ovde u pitanju garancije
23 nešto na čemu temeljimo mi zahtev za ukidanje pritvora, nego njegov lični odnos
24 u okolnostima o kojima sam ja govorio; iseljenje njegovog naroda, bekstvo
25 njegovog naroda, izvla...povlačenje iz politike, režim koji je bio takav kakav je
26 bio, i sve ostalo. Kad sve to stavite skupa vi imate dovoljno dokumentacije da
27 prihvatite i da verujete da su sve te okolnosti sami po sebe doveli ga u ovaj
28 položaj u kome je on bio, da se krije i javna tužba je u pravu. I da više nije
29 hteo da se krije onda kad se promenila vlast i sam se prijavio. Njegove
30 porodične prilike svedoče o tome i garancije ove Vlade...

31

ponedeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 PREVODITELJ: Molimo govornika da pazi da ne dira mikrofon rukavom svoje
2 toge.

3 G. KASTRATOVIĆ: Molim Vas, oprostite, molim Vas. Dakle, jednostavno, ja
4 mislim da u ovim okolnostima koje pokušavam da deskriptivnije objasnim, leži
5 odgovor na Vaše pitanje, ali bi' Vas zamolio da bi bilo možda bolje da moj
6 branjenik, optuženi Martić i sam nešto oko toga kaže ukoliko sami niste
7 zadovoljni sa mojim odgovorom.

8 OPTUŽENIK: Pa gospodo, ponoviću manje-više da biste obratili pažnju šta
9 sam rekao. Posle etničkog čišćenja mog naroda čiji sam ja bio predsjednik, nisam
10 imao nikakve države, izbjeglica bez državljanstva. Zar je trebalo da budem
11 izručen ovdje kao hrvatski državljanin, jer oni su zahtijevali, pored onoga što
12 su me... što čitam iz štampe - te osuđen za ovo, za ono. Uglavnom je... nije mi
13 dozvolio gospodin da objasnim, svrha je bila... bilo da se ne dozvoli povratak
14 našem narodu; jedna, između ostalih, i najvažnija činjenica. Zar je trebalo da
15 ja pristanem da budem hrvatski državljanin i da onda dođem ovdje? Čekao sam da
16 se to završi, da dobijem državljanstvo, a stekao sam ga po svim uslovima, i tek
17 onda kad je donešena garancija, donešena...donešen zakon, moram ispraviti svog
18 branioca, nisam se javio za 25 dana, nego nakon 5 dana, ali ostalo sve je bilo
19 stvar procedure i rješavanje papirologije i, naravno, naše pripreme da bih došao
20 ovdje.

21 Ja opet ponavljam, milost od Suda ne tražim, tražim pravdu. I želim da
22 iz ovoga suda na kraju iziđe istina o svemu onom što se dešavalo u mojoj
23 Krajini. Dakle, ja ne molim nego očekujem pravdu. Toliko, hvala.

24 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Hvala. A sada bih želio uputiti jedno
25 pitanje Optužbi.

26 Vi ste u više navrata naglasili da još uvijek postoji opasnost da ovaj optuženi
27 pobjegne, da se daje u bjekstvo. Da li imate neko objašnjenje, osim činjenice da
28 je u međuvremenu dopunjena optužnica? Da li Vi imate neko objašnjenje zašto on
29 nije pobjegao nakon što mu je zaprijetilo hapšenje po domaćem zakonu?

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Znači, ukoliko postoji potreba da se pobjegne pred pravdom, zašto očekujete da
 2 će on sada negdje drugdje da potraži utočište kad on to nije učinio u proljeće
 3 ove godine?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, očito je da je u proljeće
 5 ove godine suočen sa zakonom o suradnji, optuženi tada napravio kalkulaciju i
 6 zaključio da je u njegovom interesu da se preda. Mi, naravno, ne možemo biti u
 7 potpunosti sigurni koji su sve faktori ušli u tu kalkulaciju, međutim, dokazi
 8 sugeriraju da je ta kalkulacija nakon sedam godina u bjekstvu bila zasnovana na
 9 strahu pred neposredno predstojećim hapšenjem, kombiniranim sa interesom da
 10 dobije garancije svoje države koje je mogao dobiti samo ukoliko se preda. Prema
 11 tome, u kalkulaciji je bio i strah pred hapšenjem i nada da će se dobiti
 12 privremeno puštanje na slobodu.

13 A sada, zašto bi te stvari bile različite u budućnosti? Mi tvrdimo da se
 14 ta kalkulacija može promijeniti i da je vjerojatno da će se promijeniti u bilo
 15 kojem trenutku jer okolnosti pod kojima se ta kalkulacija radila su se
 16 promijenile, odnosno promijenit će se.

17 Prva okolnost je ono što ste Vi već spomenuli, optužnica je
 18 promijenjena. Znači, kalkulacija je sada različita zato jer je optužnica
 19 proširena. To je sada jedna ozbiljnija optužnica. Prema tome, to mijenja
 20 kalkulaciju.

21 Osim toga, sada već postoji izvjesno iskustvo sa Zakonom o suradnji. U
 22 vrijeme kada se optuženi predao, u maju, očekivao je da će svi bjegunci vrlo
 23 brzo biti uhapšeni, međutim to se nije dogodilo. U stvari, došlo je samo do
 24 jednog jedinog hapšenja. Broj ljudi koji su još i dalje u bjekstvu, postoje
 25 ljudi koji su i dalje u bjekstvu, i to dapače, neki ljudi koji su nam veoma, na
 26 položajima veoma visokog profila u Srbiji su i dalje u bjekstvu i oni nisu još
 27 uhapšeni.

28

29

30

31

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Prema tome, na osnovu svega toga ta će kalkulacija biti različita.
 2 Naravno, te će se kalkulacije razlikovati od dana do dana ukoliko optuženi bude
 3 pušten na slobodu. Međutim, na osnovu okolnosti pod kojima se on predao, koje su
 4 tada bile jedinstvene, i na osnovu njegovog prethodnog ponašanja, na osnovu
 5 njegovog odbijanja da on dođe na ovaj Sud i da se preda kad ga ništa nije
 6 sprječavalo da to učini, sve to sugerira da je veoma vjerovatno da bi jednoga
 7 dana moglo doći do toga, a on će naravno imati vremena da se za to pripremi ako
 8 bude privremeno pušten na slobodu, da će jednoga dana on ponovo potražiti
 9 utočište bilo u svojoj vlastitoj zemlji, bilo pod lažnim imenom u nekoj drugoj
 10 zemlji. Prema tome, on će, ako bude privremeno pušten na slobodu, imati vremena
 11 da to pripremi.

12 Isto tako, ranije je postavljeno pitanje kada je optuženi postao
 13 svjestan činjenice da je protiv njega podignuta optužnica. Skrećem Vašu pažnju
 14 na dodatak broj 1, to je članak od 26. jula 1991. godine, 1995. godine, to je
 15 dan nakon što je potvrđena prva optužnica protiv ovog optuženoga. U tom članku
 16 optuženi govori o toj optužnici. Prema tome, on je samo jedan dan nakon
 17 donošenja optužnice, 26. jula 1995., znao da optužnica postoji.

18 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Još jedno kratko pitanje za Vas. Ako se
 19 dobro sjećam Vi ste rekli da je breme dokaza da se on neće dati u bjekstvo na
 20 ramenima optuženog. Što je pravna osnova za tu Vašu tvrdnju?

21 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja sam se poslužio presudom
 22 ovoga Suda u predmetu *Jokić*.

23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedjeljak, 23. 09. 2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Tamo je donešen takav zaključak nakon što je preispitana sudska praksa
 2 ovoga Suda. To je 20. februar 2002., paragraf 17, predmet *Jokić*. Tamo je taj
 3 zaključak donesen.

4 Ja smatram da je, da su i sva druga Raspravna vijeća koja su
 5 raspravljala o tom pitanju - uz izuzetak izdvojenog i protivnog mišljenja suca
 6 Robinsona u jednom predmetu - također došla do istog zaključka.

7 Isto tako, želio bih napomenuti da je odluka o privremenom puštanju na
 8 slobodu u predmetu *Brđanin*, od 25.07.2002, u paragrafima 16 i 22, da je
 9 Raspravno vijeće tamo zaključilo ne samo da ta obaveza dokazivanja stoji na
 10 optuženom, nego da se radi o jednoj bitnoj obavezi, velikoj obavezi.

11 /Nerazgovijetno/ dozvolite mi da kažem još jednu stvar, a to je: Optužba
 12 također tvrdi da dokazi sugeriraju da ovaj optuženi predstavlja opasnost za
 13 žrtve, svjedoke i druge osobe, a to je drugi dio uslova iz pravila 65(B). Mi
 14 nismo ovdje govorili o tome, međutim to se nalazi u našim pismenim dokumentima,
 15 na osnovu naših dokaza mi smatramo da postoji i taj rizik.

16 SUDAC ORIE: [simultani prijevod] Hvala.

17 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu, mislim da je to sve za ovu
 18 današnju raspravu o privremenom puštanju na slobodu gospodina Martića.

19 Da, gospodine Kastratoviću?

20 G. KASTRATOVIĆ: Ne bih na, odgovarao na ovo razmišljanje gospodina
 21 tužioca jer on ide sa paušalnim ocenama kao da je ukidanje pritvora trgovački
 22 posao, prodaja akcija na berzi i danas je 'oću, danas neću. Kalkulacija je
 23 jedno, a to je stvar njegove, šta se u njegovoj glavi može dogoditi. Može se
 24 dogoditi da izvrši samoubistvo, ili može da u međuvremenu ima, dobije tešku
 25 bolest i da nikada više ne dođe u Hag, da umre.

26

27

28

29

30

31

1 Možda dobije /?infarkt/. Prema tome, te kalkulacije i ulaziti u
2 psihološko stanje optuženog bilo bi savršeno nedopustivo i da ne kažem,
3 besmisleno.

4 Ali jedna okolnost je vrlo značajna jer se temelji na pravilima, a to je
5 opasnost za svedoce žrtava. Zato smo i govorili o onome što se u Hrvatskoj
6 dogodilo sa gospodinom Martićem ili sa optuženim Martićem. On ne može da izađe
7 iz zemlje i da hoće da pobegne, upravo zbog toga što su sve žrtve i svi svedoci
8 u Hrvatskoj, a ne u Srbiji. Prema tome, on je vezan isključivo tim progonom i
9 tim opasnošću da ga sa dve strane mogu, ovaj, pritvoriti, i ovaj Sud, preko
10 s...naše...naših vlasti i, ovaj, hrvatski Sud preko Interpola, on je vezan
11 isključivo za domicilnu zemlju. Dakle ta okolnost da on može da je, pravi uticaj
12 i da pretili na bilo koji način, čini mi se isto toliko je neodrživo kol'ko i
13 priča oko tih kalkulacija, u sferi psihološkog razmišljanja optuženog Martića.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Ovo Raspravno vijeće će vijećati o ovom
15 pitanju, i uzeti u obzir argumente koje su iznijele obje strane kao i garancije
16 koje je ponudila Vlada Savezne Republike Jugoslavije. Našu odluku donijet ćemo
17 kasnije.

18 Sada ćemo napraviti kratku pauzu, a zatim u 12.50h nastaviti ćemo sa
19 statusnom konferencijom.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

21 ... Rasprava o privremenom
22 puštanju na slobodu završena u 12.28h,
23 nakon čega slijedi statusna konferencija.

24
25
26
27
28
29
30

1 ponedjeljak, 23.09.2002.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženik je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 12.51h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Molim da se najavi predmet.

7 TAJNICA: [simultani prijevod] Predmet IT-95-11-PT, *Tužilac protiv Milana*
8 *Martića.*

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Za potrebe zapisnika, molim da se strane
10 predstave. Optužba.

11 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, Optužbu zastupaju
12 Alex Whiting i Hildegard Uertz-Retzlaff.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Obrana.

14 G. KASTRATOVIĆ S.: Strahinja Kastratović, prvi branilac /?optuženog
15 Martića/, i moj asistent Marko Kastratović.

16 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Martiću, /?čujete li/ postupak
17 na jeziku koji razumijete?

18 OPTUŽENIK: /?Da, čujem i/ razumijem.

19 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite sjesti.

20 Ovo je statusna konferencija koja se održava po pravilu 95bis. Postoje
21 dva razloga za održavanje ove statusne konferencije. Prvo, da se organizira
22 razmjena materijala između obiju strana, kako bi se osigurala ekspeditivna
23 priprema suđenja. Drugo, da se pregleda sadašnja situacija u ovom predmetu.

24 Iskreno govoreći, moram reći da nisam zadovoljan pripremama za ovo
25 suđenje. Optuženi se nalazi u pritvorskoj jedinici već četiri mjeseca; mora da

26

27

28

29

30

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 postoje neki problemi osim izmjene branioca. Mora da postoje i u komunikaciji
2 između dviju strana. Pokušat ćemo taj problem riješiti sada ovdje /?na ovoj/
3 konferenciji.

4 Prvo, želio bih se /?obratiti/ gospođi tužiteljici i zamoliti je da nam
5 kaže o tome /?kako izgleda/ situacija u ovom predmetu.

6 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, diskusija o
7 braniocu i o tome koja će osoba braniti nisu utjecale na pripremu ovog predmeta,
8 jer Optužba /?zapravo u ovome/ nije niti sudjelovala. Mi smo tokom cijelog tog
9 /?vremena nastavili/ sa pripremom našeg predmeta i ispunili naše obaveze,
10 osobito obaveze objelodanjivanja, /?i mi smo/ imali sastanke sa obojicom
11 branioca. Prvo smo počeli sa /?gospodinom/ Kastratovićem, s njime smo se sastali
12 22. maja. Zatim smo se sastajali /?sa/ novim braniocem koji je bio dodijeljen u
13 junu /?2002/, a od sada ćemo nadalje surađivati sa /?gospodinom Kastratovićem/.

14 Prema tome, mi ne mislimo da postoji neki problem u komunikaciji između
15 dviju strana, usprkos činjenici da u jednom periodu nije bilo jasno tko će
16 zapravo braniti optuženog. Mi očekujemo dobru suradnju sa gospodinom
17 Kastratovićem i bilo nam je drago da čujemo da sada postoji mogućnost da
18 razgovaramo sa gospodinom Martićem.

19 Kad je riječ o pretragama po pravilu 68, mi to stalno radimo dok radimo
20 na pripremi predmeta. Ovdje postoji dosta preklapanja sa predmetom *Milošević*,
21 tako da svi rezultati koje smo dobili u predmetu *Milošević* će se odmah predati i
22 zastupnicima Obrane u ovom predmetu. Tako da ja smatram da, kad je riječ o
23
24
25
26
27
28
29
30
31

1 pravilu 68, zapravo radimo dosta brzo.

2 Mi smo podnijeli zahtjev za izmjenu i dopunu optužnice. Nadamo se da će
3 se ova situacija brzo razriješiti, tako da svi ovdje mogu znati obim ovoga
4 predmeta. Čim to budemo znali, suradnja će biti još i bolja, zato jer će tada
5 svi znati kako da se pripremaju i šta da rade. Prema tome, to je pitanje koje se
6 prvo mora razriješiti, a nakon toga će, naravno, suradnja biti još i bolja nego
7 što je sada.

8 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Da li ste Vi objelodanili sve
9 popratne materijale koji idu uz novu optužnicu? Da li ste to objelodanili
10 zastupniku Obrane i jesu li ti materijali prevedeni na jezik koji optuženi
11 razumije?

12 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Obrana je
13 primila isti materijal koji je primilo i Vijeće, i budući da je to materijal
14 velikim dijelom iz predmeta *Milošević*, mi ga već imamo prevedenog na B/H/S.

15 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala.

16 Gospodine Kastratoviću.

17 G. KASTRATOVIĆ S.: Ne bih se nigde složio sa tužiocem, jer gotovo nema
18 nijedne okolnosti koja je tačna iz ove današnje besede javnog tužioca.

19 U međuvremenu, za četiri meseca ništa se nije dogodilo, nijedan pomak u
20 pogledu pripreme odbrane...

21 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Molim Vas da govorite u mikrofona, jer
22 prevodioci Vas inače ne mogu čuti.

23 G. KASTRATOVIĆ S.: Dakle, ništa se nije dogodilo u ovih četiri meseca,
24 što bi išlo u prilog ubrzanju i neodugovlačenju ovog krivičnog postupka. Nijedan

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 napor Javne tužbe nije bio u tom pravcu okrenut da doista želi da ekspeditivno
2 pribavi i tehnički dostavi svoju dokumentaciju, svoje dokaze Odbrani i
3 optuženom.

4 Moram Vas podsetiti, na preliminarnom postupku predviđenom članom 62,
5 uvaženo Veće ostavilo je rok tužiocu da u roku od šest nedjelja dostavi
6 prevedene dokaze na kojima temelji svoju optužnicu podignutu 24.07.1995. godine,
7 odnosno da u istom roku od šest meseci dostavi najavljenju proširenu optužnicu.

8 Do danas, optuženom nije dostavljen nijedan pismeni dokaz preveden na
9 jezik koji on zna. Optuženom je, pre dan ili tri dana, dostavljena proširena...
10 predlog proširene optužnice, a meni upravo jedno desetak dana unatrag. Tu mi je
11 u spisima tačan datum, ali oko tih datuma ne bih hteo da Vas opterećujem. Gde
12 smo izgubili vreme? Umesto što... da radi na predmetu, javni tužilac preko
13 administracije Suda provocira moje smenjivanje zbog sukoba interesa, o čemu je
14 ovo Veće već odlučivalo, i ja se na to ne bih, naravno, vraćao.

15 Međutim, optuženi Milan Martić nije imao svog branioca u periodu od
16 14.06.2002. godine do 16.08.2002. godine, dakle punih 20 dana... dva meseca. To
17 što je postavljen uvaženi advokat Knoops, je samo formalno pravno pitanje,
18 upravo zbog toga što nije ostvarena saradnja između Knoopsa i optuženog Martića,
19 iz onih razloga o kojima sam u prvom delu ove sesije govorio, a to je pitanje
20 vezano za poverenje u branioca, odnosno u lekara.

21 Dakle, dragocenih dva meseca smo izgubili, a da ništa od naše saradnje
22 između mene i njega nije bilo. A i da jeste bilo, moram reći da ništa od te
23
24
25
26
27
28
29
30
31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 dokumentacije nije nama dostavljeno ili ako je dostavljeno, dostavljeno je samo
2 tako neuredno i samo tako haotično da jednostavno to je bilo nemoguće, rekao
3 bih, sistematizovati u jednu grupu.

4 Što se tiče proširenja optužnice, ja tu neke stvari, doista moram
5 priznati, u procesnoj sferi u dovoljnoj meri ne razumem. Ne razumem kako je
6 moguće tražiti i predlagati Sudu da on dopusti proširenje optužnice i da u to
7 proširenje te optužnice stavi onu radnju izvršenja - oprostite, gospodine
8 predsedniče - i da... radnju izvršenja koja je opisana onom optužnicom iz 1995.
9 godine. Dakle, samo Tužilaštvo širi optužnicu i spaja novu optužnicu sa onom
10 optužnicom koja je već stupila na pravnu snagu.

11 Ako idemo nekom metodologijom i nekim iskustvom, onda se proširena
12 optužnica mora prethodno odobriti od strane ovog Veća, pa potom se tek ta
13 odobrena i proširena optužnica može spajati sa onom optužnicom koja se... je već
14 postala... stupila na pravnu snagu i koja je bila temelj pritvora prema
15 optuženom Milanu Martiću. Optužnicu... proširenu optužnicu i predlog dopuštenja
16 proširenja optužnice dostavljen je, rekoh, Milanu Martiću pre nekoliko dana.
17 Nijedan dokaz oko toga nije dostavljen. Prevod optužnice meni je dove... do...
18 ovaj... optužnica na engleskom jeziku meni je do... do... ovaj... dostavljena
19 pre desetak dana i nijedan dokaz nije dostavljen.

20 Dakle, mi u ovom u vremenu, čini mi se da je ovo proširenje optužnice
21 učinjeno veoma tendenciozno, samo da se na izvesni način daju neki dodatni
22 razlozi pored one fraze oko kalkulacije, koji će sprečiti Vaše Veće da odluči o
23 našem... o pritvoru. Tri-četiri korisna meseca je izgubljeno. Nekoliko

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 dana pred ovu konferenciju dostavljaju se predlog za proširenje optužnice,
2 dostavljaju se dokazi koje u ovom času mi asistent uvažene tužioca dostavlja
3 mi... dostavlja mi papire i - koje ja potpisujem - trake, evo tu su negde.
4 Dakle, jednostavno, mislim da se radi o jednom /?sasušenom/, ovaj... postupku
5 koji se ničim ne može opravdati.

6 Ja namerno neću da govorim o toj proširenoj optužnici, upravo zbog toga
7 što očekujem da ćemo imati razgovor o toj proširenoj optužnici onoga časa dok
8 /sic/ je Vi dozvolite. Onda je to ipak... to je ipak nova tema. Ali ono što ne
9 znam i što ne razumem: kako to Tužilaštvo sebi dozvoljava da u proširenu
10 optužnicu već uključuje i radnju izvršenja vezanu za optužnicu koja je stala na
11 pravnu snagu pre četiri meseca?

12 Prema tome, ne možemo biti zadovoljni sa saradnjom sa Javnim
13 tužilaštvom, upravo zbog toga što čini nam se da se Javno tužilaštvo uplelo...
14 uplelo u mnogo bespotrebnih, rekao bih gotovo efemernih, bezličnih činjenica i
15 okolnosti koji za presuđenje ove stvari nisu do te mere ni potrebni.

16 Ima nešto drugo što je simptomatično: Javno tužilaštvo optuži pa
17 pribavlja dokaze. Čemu to /?služi/? Pa onda posle toga može da povlači ako ne
18 pribavi dokaze. I zašto sve vezivati za gospodina Miloševića i nekog drugog?
19 Gospodin je dejst... me... mesto delovanja gospodina Martića je Krajina i on
20 nikakve veze nema ni sa Srbijom, ni sa Kosovom, ni sa Bosnom.

21 Ali se stalno manipuliše sa radnjama izvršenja koje su vezane za ono što
22 se stavlja gospodinu Miloševiću ili nekom drugome njihovim optužnicama.

23 Ovakav pristup Javne tužbe i ovakav, rekao bih, samovoljni odnos Javne
24 tužbe prema svojim... svojoj toj dokaznoj građi čini veliku smetnju ne samo
25 Odbrani nego, pretpostavljam, i Veću. Ponoviću još jednom, mi nikakve... oni pre

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 svega rokove koje ste im Vi postavili oni ne poštuju. Time ne poštuju - rekao
2 bih - i Odbranu samog optuženog Milana Martića. Prema tome, ako je bio rok od
3 šest meseci, a Milan Martić prekjuče... oj... še.. ovaj... šest nedjelja, onda
4 je nesumnjivo da su oni sebi dali za pravo mnogo više nego što im pripada. Hvala
5 Vam najljepše.

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Čini mi se da ovdje imamo neke probleme.

7 Izvolite, Optužba.

8 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, ja sam provjerila
9 našu evidenciju o primopredaji i moram reći da smo mi objelodanili, ne samo
10 popratne materijale za prvotnu optužnicu u predmetu *Martić*, nego smo
11 objelodanili i materijale iz rasprave po pravilu 61, i to u maju 2002. Mi smo to
12 objelodanili ovom branitelju. Prema tome, ja ne shvaćam zašto nas ovdje optužuje
13 da nismo ispunili naše obaveze.

14 Drugo, nikada nije postavljen rok za podizanje izmijenjene i dopunjene
15 optužnice u predmetu *Martić*. Mi smo spomenuli šest tjedana, mi smo na sastanku
16 sa braniocem procijenili da bismo to mogli učiniti u roku od šest tjedana.
17 Međutim, trebalo nam je nešto više vremena. U svakom slučaju, u nijednom
18 trenutku ovo Raspravno vijeće nije dalo nikakav rok. Imajući u vidu obim te
19 optužnice, mi smo to zapravo učinili veoma brzo.

20 Kad smo podigli izmijenjenu i dopunjenu optužnicu i dostavili i popratni
21 materijal, moram reći da mi nismo u položaju da ubrzamo prijevod naših podnesaka
22 koje mi šaljemo Sekretarijatu. Prema tome, ukoliko branilac prijevod tog
23 dokumenta dobije kasnije, to je nešto na što mi ne možemo utjecati.

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Čini mi se da postoje problemi koje
2 moramo riješiti. Prvo, gospodine Kastratoviću, moram reći da se ovo Raspravno
3 vijeće ne slaže sa Vašim navodom da Vaš klijent nije bio pravno zastupan tokom
4 perioda od dva mjeseca. Ovo Raspravno vijeće je već reklo da je gospodin Knoops
5 bio dodijeljen za branioca tokom tog perioda od dva mjeseca. Mi isto tako
6 smatramo da je taj branilac savjesno izvršavao svoju dužnost. On je i podnio
7 zahtjev za privremeno puštanje na slobodu. Prema tome, mi ne možemo prihvatiti
8 Vašu tvrdnju da Vaš klijent nije bio pravno zastupan.

9 Drugo, primili smo, ne znam kako da to nazovem, Vaše pismo koje ste Vi
10 poslali 10. septembra 2002., a u kome Vi kažete da je ovo Raspravno vijeće
11 odobrilo šest tjedana za zavođenje dopunjene optužnice 21. maja 2002. Mi smo
12 provjerili transkript rasprave održane toga dana - to je bilo početno
13 pojavljivanje - i nismo pronašli nikakve osnove za tu Vašu tvrdnju.

14 Treće, gospodine Kastratoviću, moram Vas podsjetiti da u Kini postoji
15 poslovice koja kaže otprilike da jednom kada dođete u Rim, da se morate ponašati
16 kao što se ponašaju i Rimljani.

17 Vi ste sada ovdje branilac Vašeg klijenta pred ovim Raspravnim...
18 /kratak prekid/ ... zemlji. /kratak prekid/ ... sve se mora odvijati... našim
19 Pravilnikom. Na primjer, ja jednostavno ne znam na koji način da shvatim ovaj
20 Vaš dopis. Da li je to podnesak? Zahtjev? Pismo? Taj Vaš dopis jednostavno nije
21 u odgovarajućem formatu za dokumente pred ovim Sudom.

22 Isto tako, moramo Vas podsjetiti da je Optužba dostavila izmijenjenu i
23 dopunjenu optužnicu u skladu sa pravilom 50. Vi to pravilo morate pročitati.

24
25
26
27
28
29
30
31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 U Pravilniku o postupku i dokazima postoje najmanje tri pravila koja se
2 tiču podnošenja dokumenata i podnesaka. Prvo je opće pravilo, pravilo 126bis
3 koje regulira podnošenje odgovora na podnesak. U tom pravilu se određuje koji
4 vremenski rokovi se primjenjuju na sve podneske u predraspravnoj fazi, osim
5 ukoliko Vijeće ili sudac ne donese drugačiju odluku. Zatim preliminarni
6 postupci. To je pravilo 72(A) Pravilnika o postupku i dokazima. Svi preliminarni
7 podnesci iz točaka (i) do (iv) moraju se dostaviti u roku od 30 dana od
8 završetka objelodanjivanja dokumenata Optužbe po pravilu 66(A)(i). Meni je žao
9 što moram konstatirati da je taj rok istekao.

10 Treće pravilo je pravilo 73(A), koje se odnosi na ostale podneske. U
11 njemu stoji da svaka od strana, u bilo kojem trenutku, se može obratiti Vijeću
12 putem podneska i od Vijeća zatražiti da nešto učini. To pravilo regulira
13 podneske koji nisu preliminarni podnesci. Podnesak može biti pismeni ili usmeni,
14 što ovisi o tome što odluči Raspravno vijeće.

15 Gospodine Kastratoviću, sada Vas želim pitati da li ste Vi primili
16 zahtjev da se izda dopuštenje da se zavede ispravljena verzija izmijenjene i
17 dopunjene optužnice od 2. septembra 2002. i da li je taj podnesak preveden na
18 jezik koji Vi i Vaš klijent razumijete.?

19 G. KASTRATOVIĆ S.: Ja bih prvo zamolio, uvaženi predsjedniče, da svuda
20 tamo gde sam napravio bilo koju procesnu grešku, a Vi me opominjete upravo na
21 neka pravila, da mi oprostite zbog, može biti, moga neiskustva vezanog za
22 postupanje pred ovim Sudom. Ono što jeste tačno - mi smo dobili predlog zahteva
23 za dopuštenje proširenja optužnice 10-og... 20... desetak dana unatrag. Nemojte
24 da me terate da prelistavam dokumentaciju.

25
26
27
28
29
30
31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Uz taj zahtev dobio sam i proširenje optužnice, u koju je inkorporirana
2 radnja izvršenja one optužnice iz 1995. godine. I jedno i drugo... i jedno i
3 drugo pismeno, dakle i predlog za dopuštenje proširenja i sama proširena
4 optužnica su mi dostavljeni na engleskom jeziku. To meni nije smetalo. Sa
5 sadržinom njenom ja sam se odmah upoznao. Ali to je dostavljeno optuženom Milanu
6 Martiću 19. septembra 1900... 2002. godine, dakle pre 3-4 dana.

7 U petak sam bio... sada u petak sam bio u posetu... u poseti, rekao je
8 da je... /nerazgovijetno/ bio u poseti, i on je tada... tek tada rekao da mu je
9 prevedena optužnica dostavljena bez predloga za dopuštenje proširenja optužnice.
10 Ako budem... ako sam pogrešio bilo gde, to ćete naći u pismenim dokazima.

11 Ono o čemu ja govorim, bezbroj pismenih dokaza iz prve optužnice su nam
12 dostavljeni od strane Javne tužbe, rekao sam, dosta haotični i ne odjednom. Mene
13 ne zanima ko tu pravi greške, ali ono što jeste tačno: okrivljeni ima pravo, na
14 osnovu ovih pravila koje... na koje me Vi upozoravate, da tu dokumentaciju
15 dobije prevedenu. Ja Vam samo govorim o tome da mi tu dokumentaciju prevedenu
16 nismo dobili. I kad sve zajedno se to sabere - Knoops, neslaganje optuženog da
17 uđe u dijalog sa advokatom Knoopsom, procedura oko moga vraćanja, neprevođenje
18 dokumentacije - sve je to rezultiralo time da sam ja sebi dozvolio da Vam
19 skrenem pažnju da saradnja između Javnog tužilaštva i Odbrane u ovih četiri
20 meseca nije ni u čemu rezultirala nikim... nekim pomakom.

21 Mi smo pokušavali u međuvremenu, pre 20-ak dana - to će potvrditi

22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 uvaženi tužilac - da stupimo u kontakt sa tužiocem. Upravo hteli smo tako da Vas
2 rasteretimo, da Vi intervenišete na naše podneske. Ali nije nas... uvaženi
3 tužilac nije našao za shodno da nas primi.

4 Upravo taj poziv išao je za time da raspravimo pitanje zašto mi ne
5 dobijamo, odnosno zašto optuženi ne dobija pismenu dokumentaciju prevedenu. Ko
6 je kriv za to? Ja u to ne ulazim. Ja samo govorim o onome što se dešava sa... na
7 ovoj drugoj strani.

8 Prema tome, taj podnesak o kome Vi govorite jeste podnesak u kome sam ja
9 na izvestan način hteo da prigovorim jednoj proceduri koja je suprotna - pardon
10 - suprotna propisu o kome ste Vi govorili, o propisu 50. I samoj činjenici da
11 javni tužilac predlaže, stavlja predlog za dopuštenje proširenje optužnice,
12 dakle to se mora prvo od Vas zatražiti, pa se onda, kad se ta saglasnost dobije,
13 ponavljam tu misao, onda se ranija optužnica treba spojiti sa ovom optužnicom.
14 Tako ja razumem smisao propisa člana 50. I utoliko sam samo napravio nešto što
15 bi se moglo nazvati prigovorom, da ne bih propustio neki rok koji bi ukazivao da
16 sam propustio ili se saglasio s time što nije dostavljeno 10-ak dana kas...
17 ranije, odnosno 3-4 dana ranije mome branjeniku Milanu Martiću.

18 Dakle, ostajem kod toga da smo pismenu dokumentaciju za optužnicu iz
19 1975. /sic/ godine samo delimično dobili prevedenu. Sve ostalo još do danas nije
20 nam dostavljeno. Ništa od dokumentacije oko proširene optužnice koja je
21 stavljena... za koju je stavljen predlog za dopuštenje proširenja, do danas nam
22 nije dostavljeno, ni u originalu ni u prevodu.

23 Da, da. Oprostite. Dostavljeno nam je u originalu. Moj asistent me je
24 opomenuo. Oprostite, molim Vas. Ovaj... dostavljeno je, ali nije prevedeno.
25 Prema tome... ili nije kompletno prevedeno.

26

27

28

29

30

1 Prema tome, upravo su ovi razlozi, i ovih dva meseca izgubljenih oko
2 moga postavljenja, sve su... sve to zajedno rezultira da u ovih četiri meseca
3 pomak veliki nije napravljen. Odbrana je ostala uskraćena na mogućnost da se
4 pripremi. Eto, to je taj prigovor u kome smo mi... u kojem smo želeli da
5 argumentujemo koliko god smo mogli. Hvala Vam najlepše.

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Predstavnik Sekretarijata je potvrdio da
7 je prevedena optužnica zavedena 17. septembra 2002. godine. Ja verujem da je
8 Odbrana dobila taj prevod.

9 Posle ove rasprave danas popodne - ili sutra - nadam se da će se strane
10 sastati i prodiskutovati ova pitanja. Ja mislim da ovde postoji neki problem
11 vezan za komunikaciju. Odbrana ima pravo na to da dobije svu... sav
12 potkrepljujući materijal po novoj optužnici i imaju pravo da to dobiju na jeziku
13 koji razumeju.

14 Izvolite.

15 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, ja moram da izrazim
16 svoje neslaganje sa time što gospodin Kastratović optužuje Tužilaštvo da nije
17 uradilo ono što je trebalo, da nije ispunilo svoju obavezu. Mi jesmo ispunili
18 svoju obavezu, mi jesmo dostavili potkrepljujući materijal uz prvobitnu
19 optužnicu u skladu sa propisima. Mi to nismo uradili na haotičan način, kako on
20 tvrdi, nego smo to uradili na onaj način na koji se to radi ovde na Sudu.

21 Prevod je dostavljen tamo gde je postojao, znači delimično jeste bilo
22 prevedeno, i kako su prevodi bili završavani tako smo mi njima to dostavljali.
23 Ali on jeste dobio potkrepljujući materijal, dobio je materijal po pravilu 61 na

24

25

26

27

28

29

30

31

ponedeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 engleskom jeziku, a onda su kasnije, tokom nekoliko navrata, bili dostavljeni i
2 prevodi na srpsko-hrvatski, tokom maja 2002. godine. Mi ne znamo, Tužilaštvo ne
3 zna zašto advokat Odbrane nije radio na ovim dokumentima, a trebao je da radi.

4 Što se tiče drugih stvari, kada je gospodin Kastratović rekao da su
5 hteli da se sastanu sa nama - kad god su oni zatražili zahtev, mi smo se sastali
6 sa njima. Ali nedavno su oni najavili da će doći i da će hteti da se sastanu sa
7 nama, ali nas onda nisu obavestili o svom tačnom datumu dolaska. Mi smo pokušali
8 to da saznamo kad će oni doći da bismo se sastali, ali nismo uspeli i stoga nije
9 došlo do ovog sastanka. Prema tome, ja mislim da on ne bi smeo da krivi nas za
10 to što nije došlo do ovog sastanka, jer nije to bilo zbog nedostatka saradnje sa
11 naše strane.

12 Ja se nadam da ćemo ovo moći da raščistimo ubuduće i da će se ova
13 saradnja popraviti.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Puno Vam hvala. Sada, što se tiče
15 izmenjene i proširene optužnice, gospodine Kastratoviću, Vi imate puno pravo da
16 osporite taj podnesak. Ukoliko Vi smatrate da Tužilaštvo nije ispunilo svoje
17 obaveze prema pravilu 50, Vi možete to navesti u Vašem odgovoru na njihov
18 podnesak.

19 Pošto ste upravo dobili prevod te optužnice, ja kao predraspravni sudija
20 ću Vam dati 30 dana da podnesete Vaš odgovor na taj podnesak kojim se traži
21 dozvola da se unesu izmene u optužnicu. Taj rok od 30 dana počinje da teče od
22 danas. Ja se nadam da ćete Vi uložiti podnesak kojim na ispravan način
23 osporavate podnesak Tužilaštva. Možete da osporavate kako proceduralne stvari
24 tako i materijalno-pravne stvari iz te optužnice.

25 Što je još važnije, pošto... mi moramo da ubrzamo ovaj postupak. I mi
26 moramo da garantujemo jedan brz i efikasan... brzo i efikasno suđenje u ovom
27 postupku. Da li Vam je to jasno?

28

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. KASTRATOVIĆ S.: Da. Meni je savršeno jasno i ja Vam se zahvaljujem za
2 taj rok koji ste mi ostavili. Međutim, ja sam - nakon što sam primio predlog za
3 proširenje optužnice i proširenu optužnicu - ja sam... Evo, tačno sad mogu da
4 Vam se izjasnim: ja sam tu optužnicu primio 28.08.2002. godine, ali na engleskom
5 jeziku. Prema tome, ja sam je tek... ja je nikad lično... ja nisam je dobio na
6 engleskom /sic/ jeziku. Ali ja sam je sâm preveo. Milan Martić je, reko, 19-og
7 je dobio. Moj podnesak koji od 10.09.2000. /sic/ godine upravo je jedna vrsta
8 prigovora na optužnicu. Tako i stoji "Prigovor na predlog tužioca za dopuštenje
9 proširenja optužnice i proširenje optužnice." Tako sam ja i taj podnesak nazvao.

10 Na izvestan način ja sam to sada uradio, upravo ono što Vi od mene
11 očekujete. Ja sam spreman da nešto šire te razloge iz ove optužnice, ovaj... iz
12 ovog prigovora u roku podneskom od 30 dana, a meni bi odgovaralo... može biti i
13 više, do šest nedelja da mi date, da ja upravo dam jedan širi, deskriptivniji
14 odgovor na sve navode iz ove optužnice - kako procesne tako i meritorne - u onoj
15 meri koliko ti meritorni razlozi ne bi škodili Odbrani optuženog i taktici ove
16 Odbrane.

17 Prema tome, evo to bih jedino što bih mogao da Vam kažem. Molio bih šest
18 nedelja, a moj prigovor upravo tako i treba, podnesak od 10.09., tako i treba
19 shvatiti.

20 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Ja sam već doneo odluku o roku od 30
21 dana i ta odluka neće biti promenjena. U Statutu jasno stoji da su svi jednaki u
22 očima zakona, što znači da svi učesnici u postupku treba da se pridržavaju
23 pravila i propisa, kao i postupka o dokazima pred ovim Sudom. Ja ne vidim
24 nikakve vanredne okolnosti koje nalažu ili bi opravdale Vaš zahtev za produženje
25 roka na šest nedelja. Ja mislim da će 30 dana biti dovoljno da bi se uložio
26 jedan adekvatan odgovor na podnesak koji je podnelo Tužilaštvo vezano za
27 izmenjenu i proširenu optužnicu.

28

29

30

1 Da li postoji još nešto što bi Tužilaštvo htelo da iznese na ovoj
2 statusnoj konferenciji?

3 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Ne, časni Sude.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. A šta je sa zastupnicima Odbrane?
5 Da li Vi imate još nešto što ste hteli da iznesete u ovom trenutku?

6 G. KASTRATOVIĆ S.: /?Nemamo/, časni Sude. Onoliko koliko smo rekli, čini
7 nam se da je dovoljno. Hvala Vam uopšte što smo... što ste razumeli razloge
8 Odbrane.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Martiću, da li Vi želite nešto
10 da iznesete pred Veće? Da li imate ikakvih pritužbi na uslove u Pritvorskoj
11 jedinici?

12 OPTUŽENIK: Što se tiče same Pritvorske jedinice, rekao bih da su uslovi
13 korektni. Možda sa nekim sitnim ispravkama bili bi i bolji. Tu konkretno mislim
14 na štampu koju dobivamo, koja kasni, po mom mišljenju, bez razloga po 10 i 15
15 dana. I možda da ovaj Sud utiče da se periodično izvrše nad pritvorenima tu -
16 a više radi sebe - sistematski pregled, kako ne bi došli u situaciju kao što je
17 sada bilo nekih slučajeva, tek kad bolest bude u poodmakloj fazi da onda tek se
18 nešto reagira. Jer ja se u ovom momentu osjećam zdrav, ali ne bi bilo z gorega da
19 ovaj Sud utiče da se nekakvi sistematski pregledi dvomjesečno, tromjesečno vrše
20 nad nama.

21 Ostali uslovi, rekao bih, korektni su. Čak mogu da stražarsku službu i
22 taj dio da pohvalim kao izuzetno korektne. I nemam... nekih bitnih primjedbi
23 nemam, izuzev ovo što sam iznio.

24 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam. Mi smo veoma zabrinuti za
25 Vaše zdravlje, pošto je to pitanje bilo pokrenuto tokom rasprave za privremeno
26 puštanje na slobodu. Vi morate i sami da se brinete o sebi, a u međuvremenu ćemo
27 mi poveriti službi Sekretarijata brigu o medicinskim uslovima... o medicinskim
28 uslugama koje se pružaju pritvorenima. Ali u međuvremenu, kad god Vi osetite

29

30

31

ponedjeljak, 23.09.2002.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 potrebu da obavestite vlasti o tome da postoji neki problem, molim Vas da to
2 učinite.

3 Možete sesti.

4 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Hvala Vam."/

5 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Sledeća statusna konferencija će biti
6 zakazana u skladu sa pravilom 65**bis** u roku od 120 dana od današnje statusne
7 konferencije. Ja se iskreno nadam da će doći do sastanaka i poboljšane saradnje
8 između procesnih stranaka i da će to biti usmereno na efikasno pripremanje ovog
9 postupka.

10 Završavamo sa radom.

11 ... Statusna konferencija završena
12 u 13.33h.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 utorak, 28.01.2003.

2 [Dodatno svjedočenje i statusna konferencija]

3 [Otvorena sjednica]

4 [Optuženik je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 15.00h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dame i gospodo, dobar dan.

10 Gospodo tajnice, najavite predmet, molim.

11 TAJNICA: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude. Predmet IT-

12 95-11-I, *Tužitelj protiv Milana Martića.*

13 PREVODITELJ: Sudac Liu nema upaljen mikrofona.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude. Alex

15 Whiting i Sabine Bauer i Diane Boles, pravna referentica Tužiteljstva.

16 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam. Molim Obranu da se

17 predstavi.

18 G. MILOVANČEVIĆ: Dobar dan, časni Sude. Moje ime je... Dobro dan,

19 poštovane kolege iz Tužilaštva, oprostite. Moje ime je Predrag

20 Milovančević, ja sam advokat iz Beograda i novi sam branilac optuženog

21 gospodina Milana Martića.

22 Uz dopuštenje časnog Suda, rekao bih samo još jednu rečenicu.

23 Gospodin Martić je primio optužnicu na maternjem jeziku. Optužnicu je

24 kompletno pročitao, razumeo je optužnicu, razmotrio je zajedno sa mnom;

25 tako, da bismo uštedeli vreme časnom Sudu i poštovanim kolegama, nema

26 potrebe da se optužnica danas čita, što se Odbrane tiče. Iz istog

27 razloga gospodin Martić je spreman da se o svim tačkama optužnice

28 izjasni odjednom. Hvala Vam.

29
30
31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam najljepša. Mislim da
2 ste pomalo požurili u proceduralnom smislu, ali nešto kasnije ćete se
3 navići na to kako, zapravo, procedura na ovome Sudu funkcioniра.

4 Dakle, danas počinjemo sa drugim inicijalnim pojavljivanjem
5 optuženoga Milana Martića, temeljem pravila 50(B) i pravila 62
6 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda.

7 Ponajprije bih htio podsjetiti na proceduralnu povijest ovoga
8 predmeta. Prva optužnica protiv gospodina Martića donešena je od strane
9 Tužiteljstva 24. jula 1995. godine. Nju je potvrdio sudac Claude Jorda,
10 dana 25. jula iste godine, dakle, 1995. U prvotnoj optužnici su bile
11 četiri točke, a bavile su se tzv. granatiranjem Zagreba. Međunarodna
12 tjeratica je izdana za gospodinom Martićem i poslana svim državama.

13 Dana 15. maja godine 2002., gospodin Martić se predao
14 Međunarodnom sudu i nakon toga je, istoga dana, prebačen u pritvorsku
15 jedinicu Međunarodnog suda u Den Haagu. Prvo pojavljivanje optuženoga
16 održano je 21. maja 2002.

17 Dana 26. augusta 2002. Tužiteljstvo je podnijelo podnesak da se
18 izda odobrenje za podnošenje izmijenjene i dopunjene optužnice.

19 Dana 02. septembra 2002. Tužiteljstvo je podnijelo zahtjev za
20 odobrenje ispravljene i izmijenjene i dopunjene optužnice. U novoj
21 predloženoj optužnici bilo je 19 točaka. Isto tako su se u toj optužnici
22 našla i dva dodatka, dva aneksa - popisi žrtava podijeljeni prema
23 incidentima i mjestima događaja.

24 Odlukom od 13. decembra 2002., Raspravno vijeće je odobrilo
25 Tužiteljstvu da izmijeni i dopusti optužnicu prema svojem prijedlogu i
26 da podnese ispravljenu, izmijenjenu optužnicu, te je naložilo da ta
27 optužnica zamijeni prvotnu optužnicu, i to u smislu svih optužbi koje se

1 optuženome stavljaju na teret. Tužiteljstvu je naloženo da podnese novu
2 optužnicu, a Obrana je dobila rok, daljnji rok od 30 dana da, temeljem
3 pravila 72 Pravilnika o postupku i dokazima, podnese svoj zahtjev, svoj
4 podnesak u vezi sa novim optužbama.

5 Nova optužnica, o kojoj ćemo danas raspravljati, je podnesena od
6 strane Tužiteljstva dana 18. decembra 2002. Obrana nije podnijela
7 nijedan drugi preliminarni podnesak u vezi s novim optužbama.

8 Gospodine Martiću, čujete li postupak na jeziku koji razumijete?

9 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Da, mogu."/

10 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Jeste li dobili izmijenjenu i
11 dopunjenu optužnicu protiv Vas na jeziku koji razumijete?

12 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/

13 PREVODITELJ: Mikrofon molimo da se uključi za optuženoga.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Jeste li imali priliku pročitati
15 je?

16 OPTUŽENIK: Da.

17 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Ja shvaćam da je Vaš advokat,
18 ovdje prisutan, novi Vaš branitelj. Jeste li imali prilike razgovarati o
19 optužnici sa svojim braniteljem i jeste li razumjeli njezin sadržaj?

20 OPTUŽENIK: Pre nekoliko dana, kad je došao moj branioc /sic/,
21 razgovarali smo, naravno, i razmotrili smo je.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam najljepša.

23 Temeljem pravila 62(iii) Pravilnika o postupku i dokazima
24 Međunarodnog suda, od Vas će se tražiti da se izjasnite o krivici,
25 dakle, da kažete jeste li krivi ili, pak, niste krivi, po svakoj novoj
26 točki optužnice. Vi to možete učiniti danas ili u roku od 30 dana od
27 inicijalnog pojavljivanja pred Sudom. Ako se ne izjasnite u tom

28

29

30

31

1 vremenskom roku, Raspravno će vijeće u Vaše ime upisati da ste se
2 izjasnili da niste krivi, kako je to naznačeno u pravilu 62(iv).

3 Vaš odvjetnik je Raspravno vijeće obavijestio da se Vi odričete
4 svojega prava na čitanje, na glasno čitanje optužnice. Jesam li u pravu?

5 OPTUŽENIK: Da, u pravu ste.

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Jeste li spremni izjasniti
7 se na pitanja o krivici danas?

8 OPTUŽENIK: Jesam, spreman sam.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Primijetio sam da u novoj
10 optužnici postoje dodaci; dakle, aneks 1 i aneks 2, sa imenima žrtava i
11 mjestima događaja. Ja predlažem da se pročitaju samo točke optužnice,
12 bez tih dodataka. Slažu li se optuženi i Obrana sa ovakvim načinom rada?
13 Gospodine Milovančeviću?

14 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude, slažemo se.

15 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Martiću, Vi? Da
16 li se Vi slažete?

17 OPTUŽENIK: Da.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala.

19 Ja ću sada zamoliti sudsku tajnicu da pročita nove točke
20 optužnice koje Vam se stavljaju na teret, a nakon toga ću Vas pitati
21 izjašnjavate li se da ste krivi ili, pak, da niste krivi, na konkretne
22 optužbe. Budući da je prva optužnica zamijenjena ovom izmijenjenom i
23 dopunjenom optužnicom, ja ću od Vas zatražiti da se izjasnite po svim
24 točkama u novoj optužnici. Vaš odgovor u svakome slučaju može biti
25 "kriv" ili "nisam kriv", ovisno o tome kako ćete se izjasniti.

26 Gospođo tajnice, molim Vas, pročitajte svaku točku optužnice.

27 TAJNICA: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

28 Gospodine Martiću, točka 1: Progoni na političkoj, rasnoj i
29 vjerskoj osnovi, zločin protiv čovječnosti, kažnjiv prema članovima
30 5(h), te 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

31

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Martiću, kako se
2 izjašnjavate, da ste krivi ili da niste krivi?

3 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dobro. Nastavite, molim, gospođo
5 tajnice.

6 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 2: Istrebljivanje, zločin
7 protiv čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(b), te 7(1) i 7(3) Statuta
8 Međunarodnog suda.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
10 krivi ili da niste krivi?

11 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim.

12 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 3: Ubojstvo, zločin protiv
13 čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(a) i 7(1), te 7(3) Statuta
14 Međunarodnog suda.

15 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Izjašnjavate li se kao krivi ili
16 da niste krivi, gospodine Martiću?

17 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Ne osjećam se
18 krivim."/

19 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 4: Ubistvo, kršenje zakona i
20 običaja ratovanja, sankcionisano zajedničkim članom 3(1) (a) Ženevskih
21 konvencija iz 1949., kažnjivo prema članovima 3, te 7(1) i 7(3) Statuta
22 Međunarodnog suda.

23 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
24 krivi ili da niste krivi?

25 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim.

26 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 5: Zatvaranje, zločin protiv
27 čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(e), te 7(1) i 7(3) Statuta
28 Međunarodnog suda.

29 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
30 Martiću, krivi ili da niste krivi?

31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim.

2 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 6: Mučenje, zločin protiv
3 čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(f), te 7(1) i 7(3) Statuta
4 Međunarodnog suda.

5 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Jeste li krivi ili niste?

6 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim.

7 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 7: Nehumana djela, zločin
8 protiv čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(i), te 7(1) i 7(3) Statuta
9 Međunarodnog suda.

10 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
11 Martiću, krivi ili da niste krivi?

12 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

13 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 8: Mučenje, kršenje zakona i
14 običaja ratovanja, sankcionisano zajedničkim članom 3(1) (a) Ženevskih
15 konvencija iz 1949., kažnjivo prema članovima 3, te 7(1) i 7(3) Statuta
16 Međunarodnog suda.

17 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
18 Martiću, jeste li krivi ili niste?

19 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

20 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 9: Okrutno postupanje,
21 kršenje zakona i običaja ratovanja, sankcionisano zajedničkim članom
22 3(1) (a) Ženevskih konvencija iz 1949., kažnjivo prema članovima 3, te
23 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

24 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, krivi ili
25 da niste krivi?

26 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Ne osjećam se
27 krivim."/

28 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 10: Deportacija, zločin
29 protiv čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(d), te 7(1) i 7(3) Statuta
30

31

1 Međunarodnog suda.

2 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Jeste li krivi ili niste krivi?

3 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

4 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 11: Nehumana djela, prisilno
5 premještanje, zločin protiv čovječnosti, kažnjiv prema članovima 5(i),
6 te 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
8 Martiću, da ste krivi ili da niste krivi?

9 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

10 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 12: Bezobzirno razaranje sela
11 ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom, kršenje zakona i
12 običaja ratovanja, kažnjivo po članovima 3(b), te 7(1) i 7(3) Statuta
13 Međunarodnog suda.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
15 krivi ili da niste krivi?

16 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Ne osjećam se
17 krivim."/

18 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 13: Uništavanje ili hotimično
19 nanošenje štete ustanovama namijenjenim obrazovanju ili religiji,
20 kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članovima 3(d), te 7(1)
21 i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
23 Martiću, da ste krivi ili da niste krivi?

24 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

25 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 14: Pljačka javne ili
26 privatne imovine, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po
27 članovima 3(e), te 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

28 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
29 krivi ili da niste krivi?

30 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 15: Ubojstvo, zločin protiv
2 čovječnosti, kažnjiv po članovima 5(a), te 7(1) i 7(3) Statuta
3 Međunarodnog suda.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Jeste li krivi ili niste,
5 gospodine Martiću?

6 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Ne osjećam se
7 krivim."/

8 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 16: Ubojstvo, kršenje zakona
9 i običaja ratovanja, sankcionisano zajedničkim članom 3(1) (a) Ženevskih
10 konvencija iz 1949., kažnjivo po članovima 3, te 7(1) i 7(3) Statuta
11 Međunarodnog suda.

12 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
13 krivi ili da niste krivi?

14 OPTUŽENIK: /prijevod engleskog transkripta: "Ne osjećam se
15 krivim."/

16 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 17: Nehumana djela, zločin
17 protiv čovječnosti, kažnjiv po članovima 5(i) i 7(1), te 7(3) Statuta
18 Međunarodnog suda.

19 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Izjašnjavate li se da ste krivi
20 ili da niste krivi, gospodine Martiću?

21 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

22 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 18: Okrutno postupanje,
23 kršenje zakona i običaja ratovanja, sankcionisano zajedničkim članom
24 3(1) (a) Ženevskih konvencija iz 1949., kažnjivo po članovima 3, te 7(1)
25 i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

26 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, da ste
27 krivi ili da niste krivi?

28 OPTUŽENIK: Ne osjećam se kriv.

29 TAJNICA: [simultani prijevod] Točka 19: Napadi na civile, kršenje
30 zakona i običaja ratovanja, sankcionisano članom 51(2) dopunskog

1 protokola I i članom 13(2) dopunskog protokola II Ženevskim konvencijama
2 iz 1949., kažnjivo po članovima 3, te 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog
3 suda.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Kako se izjašnjavate, gospodine
5 Martiću, da ste krivi ili da niste krivi?

6 OPTUŽENIK: Ne osjećam se krivim i nadam se da će to moj branio
7 /sic/ i ja uspješno u odbrani dokazat'.

8 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam najljepša, gospodine
9 Martiću, možete sada sjesti.

10 Zamoliću da sekretar zabeleži da se optuženi, gospodin Martić,
11 izjasnio da nije kriv po svim tačkama optužnice.

12 Tužilaštvo raspolaže rokom od 30 dana da obelodani sva relevantna
13 dokumenta, u skladu sa pravilom 62, a Odbrana ima 30 dana da podnese
14 bilo koji preliminarni podnesak koji želi podneti.

15 Sekretar će dobiti uputstvo, biće mu rečen određeni datum kada za
16 to dođe vreme, datum za početak suđenja.

17 Mislim da smo ovime došli do kraja prvog pojavljivanja. Sada ćemo
18 završiti sa ovim prvim pojavljivanjem, a onda ćemo početi sa statusnom
19 konferencijom, i to u skladu sa pravilom 65bis.

20 Gospodine Milovančeviću, recite nam da li ste Vi dobili sva
21 dokumenta vezana za ovaj predmet od prethodnog branioca gospodina
22 Martića gospodina Kastratovića.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, na osnovu odluke Sekretarijata,
24 kojom sam imenovan za novog branioca, a kojom je raniji branilac
25 razrešen, došao sam u situaciju i omogućeno mi je da pomenuta dokumenta
26 - sve, dakle, materijale koji se odnose na ovaj slučaj - uzmem prvi put
27 i tek 21. januara ove godine, neposredno pred polazak na put ovde, za
28 Tribunal. To se dogodilo u kasnim popodnevnim satima, ja sam doputovao

29

30

31

1 sutradan ujutro rano ovde u Tribunal, na ranije odobren i zakazan
2 dolazak, radi posete optuženome, tako da sam ja tek po dolasku ovde, u
3 Sekretarijat, saznao za raniju odluku Suda od 13.12.2002. godine kojom
4 je Odbrani ostavljen rok od 30 dana za ulaganje preliminarnog podneska.

5 Koliko sam obavešten, a i časni Sud nas je o tome danas
6 obavestio, Odbrana do sada takav preliminarni podnesak nije podnela.
7 Dakle, ja sam tek sedam dana u posedu pomenute dokumentacije i meni će
8 tek trebati vreme, po povratku u Beograd, da tu obimnu dokumentaciju
9 proučim radi ulaganja pomenutog preliminarnog podneska, za koji cenim,
10 nakon što sam se upoznao s optužnicom, da je potrebno da se uloži i da
11 je to u interesu odbrane optuženog.

12 Ukoliko sam dobro razumeo časni Sud, rok od 30 dana bi trebalo da
13 bude rok koji teče od danas. Ukoliko je... ukoliko je moje shvatanje Vašeg
14 saopštenja i Tužilaštvu i nama korektno, onda je situacija za Odbranu, u
15 pogledu ulaganja tog preliminarnog podneska, normalna. Ukoliko nisam
16 dobro razumeo ovaj podatak, onda će Odbrana biti u situaciji, iz ovih
17 razloga koje sam saopštio časnom Sudu, da se obrati Sudu za dozvolu za
18 ulaganje novog roka... novog... za produženje roka, a radi ulaganja
19 prigovora u smislu pravila 72.

20 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Uzevši u obzir to da ste Vi tek
21 zamenili prethodnog branioca gospodina Martića i s obzirom na to da Vam
22 je potrebno odgovarajuće vreme kako biste pripremili ovaj predmet, ja
23 sam već doneo odluku koju ću izneti usmeno, a to je da taj rok počinje
24 teći od danas. Dakle, od danas imate 30 dana za podnošenje preliminarnog
25 podneska po ovom pitanju.

26 Imate li kakvih drugih konkretnih pitanja u vezi sa Vašim
27 zastupanjem gospodina Martića, ovde pred Sudom?

28 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, hvala, časni Sude, nemam. Hvala Vam na
29 razumevanju ove objektivne situacije u kojoj sam se, kao novi branilac,
30
31

1 našao.

2 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam, možete sestiti.

3 Zamoliću da me strane ukratko obaveste o događajima koji su se
4 dešavali od održavanja poslednje statusne konferencije, a u cilju toga
5 da se uverim da se ovaj predmet i suđenje ekspeditivno i efikasno
6 pripremaju.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, s obzirom na ovu
8 okolnost da je došlo do promene branitelja, ja još uvek nisam imao
9 priliku da se sa novim braniocem susretnem, no, mi smo se dogovorili da
10 se susretnemo nakon ove statusne konferencije, kako bismo dalje
11 razmenili informacije.

12 E sad, iako je Sudsko veće prethodnom braniocu 18. decembra 2002.
13 godine naložilo da dostavi sve informacije novom braniocu, Tužilaštvo je
14 iz opreznosti rešilo da fotokopira sve dokumente koje je ranije
15 obelodanilo ranijem braniocu i da ih danas dâ gospodinu Milovančeviću.

16 Pored toga, Tužilaštvo dostavlja ovde primerak zapisnika sa
17 pretresa po pravilu 61, koji se održao, mislim da je to bilo u februaru,
18 26. februara 1996. godine, i u kojem se pominje da su 23 dokazna
19 predmeta bila ponuđena tokom tog pretresa. Tu ostaje još uvek 15
20 dokaznih predmeta, koji se nalaze kod Sekretarijata i koje će Tužilaštvo
21 morati zatražiti kako bi moglo dati kopije Odbrani.

22 Drugim rečima, danas će Tužilaštvo moći da potvrdi da je ne samo
23 ispunilo svoje obaveze, u skladu sa pravilom 66(A)(i), znači, da u roku
24 od 30 dana dostavi sav popratni materijal na jeziku optuženog, već je
25 osim toga učinilo i nešto više i dostavilo takođe i materijale u skladu
26

27

28

29

30

31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 sa pravilom 61.

2 E sada, kada se budemo susreli sa braniocem danas, nadam se da
3 ćemo doći do zaključka da će naša saradnja u budućnosti biti uspešna i
4 plodonosna.

5 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam. Nadam se da će taj
6 sastanak između Vas i novog branioca biti održan čim to bude moguće. Mi
7 moramo da ubrzamo stvari kako bi se olakšala i ubrzala procedura u ovom
8 predmetu.

9 Sada bih zamolio Odbranu da kaže, ako ima šta novo da mi kaže, u
10 vezi sa fazom pripreme ovog predmeta.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam Vam malopre saopštio da sam,
12 na osnovu odluke Sekretarijata, preuzeo spise. Zahvalan sam kolegama iz
13 Tužilaštva na korektnom, na krajnje korektnom postupku, u smislu
14 dostavljanja kompletne dokumentacije, to će Odbrani mnogo značiti radi
15 daljeg rada na ovom predmetu.

16 Što se tiče novog branioca, možda je za Sud važna informacija
17 sledeće: da sam odmah nakon imenovanja preduzeo sve razumne korake da
18 stupim u kontakt sa klijentom, da se to nekako poklopilo, zbog ovih
19 prethodnih praznika, sa danom kada je Sud naložio zakazivanje ove
20 statusne konferencije, tako da sam odmah nakon prijema pomenute odluke
21 Suda tražio dozvolu za dolazak i za posetu optuženome; po poseti
22 Sekretarijatu upoznao sam se sa stanjem u ovom slučaju, i u svakom
23 slučaju nikakvih drugih novih okolnosti nema, koje bi bile značajne za
24 Sud, a ja sam i Sudu - još jednom - i časnom Sudu i kolegama tužiocima,
25 zahvalan na razumevanju pozicije u kojoj se našla Odbrana, bez ikakvog
26 svog sopstvenog doprinosa, u nekom negativnom smislu. Hvala još jednom.

27

28

29

30

31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da, to je sasvim razumljivo i ja
2 Vas mogu uveriti, kao pridošlicu ovde, da će Vam svakako trebati izvesno
3 vreme kako biste se upoznali sa postupkom, sa procedurom koja vlada
4 ovde, na ovom Sudu.

5 Sada možete sestiti, molim Vas.

6 Ima li kakvih drugih stvari o kojima bi strane želele sada da
7 porazgovaramo?

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Tužilaštvo nema ništa, časni
9 Sude.

10 SUDAC LIU: [simultani prijevod] A Odbrana ima li šta?

11 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, hvala, časni Sude.

12 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam.

13 Gospodine Martiću, statusna konferencija je takođe prilika za Vas
14 da pokrenete bilo kakvo pitanje u vezi sa Vašim mentalnim i fizičkim
15 stanjem. Da li želite da kažete nešto u vezi sa time ili u vezi sa nekom
16 drugom konkretnom stvari, ovde preda mnom, kao pretpretresnim sudijom?

17 OPTUŽENIK: Da.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Izvolite.

19 OPTUŽENIK: Ovo što bi' rekô je čisto principijelno pitanje, ne
20 samo radi mene nego i radi mojih sapatnih kolega. Pre čet'ri meseca,
21 kada sam imao zadnju statusnu konferenciju, pokrenuo sam jedno pitanje
22 da nam se omogući periodični ili... periodični sistematski pregled u
23 trajanju od tri do šest meseci. Vi ste, naravno, rekli da to mi možemo
24 sami tražiti. Neki od mojih kolega su to i tražili i nije im obavljen
25 sistematski pregled, nego je samo nešto djelomično i čak i to što je
26 obavljeno nisu dobili povratnu informaciju.

27

28

29

30

31

1 Nažalost, desile su se neke stvari oko... sa drugim kolegama - ne
2 bi' spominjô imena - gde se opet došlo do bolesti koja je ušla u fazu
3 metastaze. Ja ponovo predlažem da Vi inicirate da se to radi, jer mislim
4 da sam u pravu zašto to pokrećem.

5 Što se tiče mene, lično, ja sam liječnika vidio pre osam i po
6 mjeseci, kad sam došao ovde. Razumijem da čovek ima posla i da ne može
7 stići. U čes... u nekim slučajevima čak mi je... i imao sam potrebe za
8 nekakvom intervencijom liječnika da sam tražio i nije čoveka bilo. Ja
9 nemam ništa protiv medicinske sestre, ali ne može ona zamijeniti
10 liječnika. Evo, konkretno, ove moje naočare koje sam dobio; treba mi,
11 ipak su to godine kad trebaju naočare, umjest... tražim liječnika, a
12 medicinska sestra mi donese deset naočara i sad: na, izaberi jedne - ja
13 sam ove izabrao. Mislim, to je primer, i za neku drugu bolest medicinska
14 sestra mi da dijagnozu i medikament. Mislim da bi to trebalo ipak da se
15 digne na jedan viši nivo, a iako to nije Vaše da naredite, al' Vi možete
16 inicirati, eto. To je onaj zahtjev koji sam ja imao i još jedno:
17 prilikom ovoga prevoda 'oću da mi se prevodi na srpski, a ne na
18 hrvatski. Neću izraze tipa "tisuću" i ostalo, 'oću na srpski jezik.

19 Toliko.

20 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala Vam. Poveriću sekretaru da
21 prouči situaciju u vezi sa ove tri stvari, prva od kojih je sistematski
22 pregled, zdravstveni pregled pritvorenika. S druge strane, moram nešto
23 reći. Možda ste Vi iz druge kulturne sredine, ali u mojoj kulturnoj
24 sredini ako nema nikakvih obaveštenja u vezi sa time, u vezi sa
25 zdravstvenim pregledima, mi onda smatramo da je to dobra vest. No, u
26 svakom slučaju, ja ću zatražiti od sekretara da proveru kakva je
27 situacija, isto tako u vezi sa ovim naočarima koje ste spomenuli; sada,
28 videćemo da li su one dobre za Vas ili nisu.

29 Što se jezičkih pitanja tiče, za mene kao nekoga ko nije iz tog
30 regiona, nije mi moguće uočiti razlike između ta dva jezika.

31

utorak, 28.01.2003.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 No, u svakom slučaju, s obzirom da ste Vi konkretno zatražili
2 tako nešto, ja ću od prevodilaca ovog Suda zatražiti da to uzmu u obzir.

3 Naredna statusna konferencija biće zakazana u roku od 120 dana, u
4 skladu sa pravilom 65**bis** Pravilnika o postupku i dokazima. Mislim da je
5 to sve što smo imali za reći na ovoj statusnoj konferenciji.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

7 ... Dodatno svjedočenje i statusna
8 konferencija završeni u 15.33h.

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 AUGUST 1995

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE PROSECUTION
OF PERSONS RESPONSIBLE FOR SERIOUS VIOLATIONS OF
INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW COMMITTED
IN THE TERRITORY OF THE FORMER YUGOSLAVIA
SINCE 1991

TRIBUNAL INTERNATIONAL CHARGE DE POUR-
SUIVRE LES PERSONNES PRESUMÉES RESPONSABLES
DE VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL
HUMANITAIRE COMMISES SUR LE TERRITOIRE DE
L'EX-YOUGOSLAVIE DEPUIS 1991

29
SS

Aegon Building, Churchillplein 1, 2501 EW The Hague, The Netherlands Telephone: 31 70 344-5347 Fax: 31-70 344-5345

Predmet br. IT-95-11-I

26. juli 1995.

Gospodine,

U skladu sa članom 55 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, dostavljam Vam nalog za hapšenje koji je 25. jula 1995. godine potpisao sudija C. Jorda, a koji se odnosi na predmet: tužilac Suda protiv MARTIĆ Milana, čije je poznato mjesto boravka Knin, glavni grad samozvane Republike Srpske Krajine. Uz nalog za hapšenje i nalog za izručenje prilažemo kopiju optužnice, kopiju potvrde optužnice, kao i izvod o pravima optuženog.

Nalozi za hapšenje i nalozi za izručenje biće dostavljeni Republici Hrvatskoj i Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Želim da Vam skrenem pažnju na članove 56 i 57 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku koja nalažu hitno i efikasno djelovanje, kao i da se nakon hapšenja optuženog, sekretar o tome hitno obavijesti.

S poštovanjem,

Dominique Georges Marro
Zamjenik sekretara Suda

g. Milan Babić
Administracija hrvatskih Srba
Knin

1 AUGUST 1995

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE PROSECUTION
OF PERSONS RESPONSIBLE FOR SERIOUS VIOLATIONS OF
INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW COMMITTED
IN THE TERRITORY OF THE FORMER YUGOSLAVIA
SINCE 1991

TRIBUNAL INTERNATIONAL CHARGE DE POUR-
SUIVRE LES PERSONNES PRESUMÉES RESPONSABLES
DE VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL
HUMANITAIRE COMMISES SUR LE TERRITOIRE DE
L'EX-YOUGOSLAVIE DEPUIS 1991

40
JJ

Aegon Building, Churchillplein 1, 2501 EW The Hague, The Netherlands Telephone: 31 70 344-5347 Fax: 31-70 344-5345

Predmet br. IT-95-11-I

26. juli 1995.

Poštovani g. Lopičić,

U skladu sa članom 55 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, dostavljam Vam nalog za hapšenje koji je 25. jula 1995. godine potpisao sudija C. Jorda, a koji se odnosi na predmet: tužilac Suda protiv MARTIĆ Milana, čije je poznato mesto boravka Knin, glavni grad samozvane Republike Srpska Krajina. Uz nalog za hapšenje i nalog za izručenje prilažemo kopiju optužnice, kopiju potvrde optužnice, kao i izvod o pravima optuženog.

Nalozi za hapšenje i nalozi za izručenje biće dostavljeni Republici Hrvatskoj i Administraciji hrvatskih Srba u Kninu.

Želim da Vam skrenem pažnju na član 56 i 57 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku koja nalažu hitno i efikasno delovanje, kao i da se nakon hapšenja optuženog, sekretar o tome hitno obavesti.

Molim Vas da primite izraze mog dubokog poštovanja.

S poštovanjem,

Dominique Georges Marro
Zamenik sekretara Suda

g. Đorđe Lopičić
Savetnik
Ambasada Savezne Republike Jugoslavije
Groote Hertoginnelaan 30
2517 EG Den Haag

1 AUGUST 1995

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE PROSECUTION
OF PERSONS RESPONSIBLE FOR SERIOUS VIOLATIONS OF
INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW COMMITTED
IN THE TERRITORY OF THE FORMER YUGOSLAVIA
SINCE 1991

TRIBUNAL INTERNATIONAL CHARGE DE POUR-
SUIVRE LES PERSONNES PRESUMÉES RESPONSABLES
DE VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL
HUMANITAIRE COMMISES SUR LE TERRITOIRE DE
L'EX-YOUGOSLAVIE DEPUIS 1991

056

56

55

Aegon Building, Churchillplein 1, 2501 EW The Hague, The Netherlands Telephone: 31 70 344-5347 Fax: 31-70 344-5345

Predmet br. IT-95-11-I

26. srpnja 1995.

Ekselencijo,

Sukladno članku 55 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, dostavljam Vam nalog za uhićenje koji je 25. srpnja 1995. godine potpisao sudac C. Jorda, a koji se odnosi na predmet: tužitelj Suda protiv MARTIĆ Milana, čije je poznato mjesto boravka Knin, glavni grad samoproglašene Republike Srpske Krajine. Uz nalog za uhićenje i nalog za izručenje prilažemo primjerak optužnice, primjerak potvrde optužnice, kao i izvod o pravima optuženog.

Nalozi za uhićenje i nalozi za izručenje bit će dostavljeni Vladi Savezne Republike Jugoslavije i administraciji hrvatskih Srba u Kninu.

Želim Vam skrenuti pozornost na članke 56 i 57 Pravilnika o krivičnom i dokaznom postupku koji nalažu hitno i učinkovito djelovanje, te, nakon uhićenja optuženog, hitnu obavijest o tome tajniku.

S poštovanjem,

Dominique Georges Marro
Zamjenik tajnika Suda

g. Janko Vranyczany-Dobrinović
Ambasada Republike Hrvatske
425, Avenue Louise
B-1050 Bruxelles